NĂM THỨ MƯỜI SÁU — SỐ THỨ 3431
MỖI SỐ : 0$04
NGÀY THỨ HAI 27 và THỨ BA 28 AOUT 1928

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DÉPÔT LÉGAL INDOCHINE
Nº 9220

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao	8$00	4$00	2$00	1$00
Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	9.00	4.50	2.25	
Ngoại-quốc	14.00	7.00	3.50	
Các làng và các công-sở	10.00	5.00	2.50	

Hạn mua báo cứ kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
● Các ngài mua báo xin gửi trả cho tiền trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-DUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-Y-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE Nº 150

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion. . . . . . 0$80 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . . 0$10 la ligne

Một ngày đáng kỷ-niệm

Ngày ấy là ngày nào? Đáng kỷ-niệm cho ai và vì việc gì mà đáng kỷ-niệm?

Ngày ấy chính là ngày 27 Août 1928, là một ngày không những đáng kỷ-niệm riêng cho một quốc gia hay một dân-tộc nào, mà là đáng kỷ-niệm cho cả thế-giới văn-minh, cho cả toàn-thể nhân-loại, vì đã mở một cái kỷ-nguyên mới mẻ, chứa chan hi-vọng cho tất cả hoàn cầu. Ngày ấy đáng kỷ-niệm như thế không phải là một ngày mà một nhà khoa học trứ danh nào đã phát-minh ra một việc gì mới, một phép gì lạ có thể làm cho nhân loại đỡ được những sự thống khổ ở đời, mà là một ngày làm cho các dân-tộc có cái hi-vọng từ nay không phải chịu cái nạn chiến tranh ghê gớm, không phải làm những vật hi-sinh cho thỏa cái lòng tham muốn của những bậc đế-vương, những nhà quyền chính, không phải chịu cái họa thây nằm như núi, máu chảy thành sông nữa. Vì ngày 27 Août 1928 là ngày mà mấy cường quốc họp mặt ở Paris, kinh-đô nước Pháp, để ký bản hiệp ước bài trừ chiến sự, là một việc đã làm cho dư luận thế-giới phải lưu ý đến tự mấy tháng nay.

Cứ theo như điện-tín thì những nước có phái đại-biểu đến Paris để thay mặt chính-phủ ký bản hiệp-ước ấy là nước Mỹ, nước Nhật, nước Anh, nước Đức, nước Ý, nước Bỉ, nước Phó-lan-Nhã, nước Tchéco-Slovaquie. nước Yougo-slavie cùng mấy thuộc quốc của Anh là Irlande, Australie, Nouvelle Zélande, Canada, Nam-phi châu. Nói tóm lại là hầu hết các đại tiểu cường quốc ở thế-giới đều có phái người đến ký tên vào bản hiệp-ước ấy. Vì sao lại lấy Paris làm nơi ký hiệp-ước? Vì cứ theo như ý của phái viên nước Mỹ là ông Kellog thì bản hiệp-ước sở dĩ ra đời được là do ngoại trưởng nước Pháp là ông Briand đã đề xuất lên và đã hợp bàn cùng liệt-quốc cho thành một bản hiệp ước hoàn toàn, vậy lý tất nhiên là nên lấy thủ đô nước Pháp làm chỗ ký tên vào điều ước để tỏ lòng biết công cho nước Pháp vậy.

Hồi tưởng lại mười bốn năm về trước, cũng vào cái tháng tám này, vì cái lòng tham muốn của mấy nhà quyền-chính mà đã gây nên một cuộc chiến-tranh long trời lở đất, ròng rã trong bốn năm giời, làm thiệt hằng bao nhiêu của, làm chết hàng mấy triệu người, những nghĩ đến mà ghê mà sợ, chỉ những áy náy lo rằng cái nạn gớm ghê kia sẽ một ngày lại tái hiện thì đau đớn cho nhân loại biết chừng nào! May sao có những nhà giàu lòng bác-ái, yêu mến hòa-bình, hết sức hô hào vận động, làm cho dư luận thế-giới biết ghét sự chiến-tranh, biết lấy việc đánh giết nhau để tranh quyền cướp lợi là một việc giã-man, làm xấu xa nhơ nhuốc cho loài người, biết đem sự chiến-tranh bỏ ra ngoài luật pháp nên mới sản suất ra cái bản hiệp-ước tối can hệ vừa mới ký xong. Tuy ta không được biết rõ ràng cái bản hiệp-ước ấy thế nào, xong cứ xem các báo bên Pháp sang thì cũng biết đại khái rằng chiếu theo bản hiệp-ước ấy thì từ nay các nước có điều gì bất bình cùng nhau tất phải dùng một cách hòa bình êm ái mà điều đình cho ổn thỏa, chớ không được dùng cách chiến đấu để lấy thịt đè người nữa. Cái tư-tưởng ấy xưa kia còn cho là một điều ảo-mộng, mà ngày nay đã thành một sự hiển-nhiên rồi. Như thế có đáng mừng cho nhân loại hay không?

Tuy vậy mừng thì mừng thật. xong ta cũng nên biết rằng chỉ ký tên vào bản hiệp-ước chưa đủ làm cho tiệt nọc chiến-tranh được. Muốn cho tiệt nọc chiến-tranh thì phải làm cho mất những cái nguồn ghen ghét hiềm thù của các dân-tộc đối với nhau mới được, nghĩa là các nước phải nhất quyết thực lòng tìm cách thân thiện cùng nhau, các dân-tộc phải biết coi nhau ngang hàng, phải biết yêu mến nhau, phải tôn trọng quyền lợi của nhau, đừng có ỷ cường lăng nhược, lấy sức đè người, thì cái cuộc hòa bình vĩnh viễn mới mong lâu dài được

H,

Vô-tuyến-điện

Ngày 23 août 1928

Nước Pháp

Đấu xảo các máy nhỏ

Cuộc đấu xảo Lépine, là một cuộc đấu xảo hàng năm, có hàng nghìn người đấu xảo những thứ máy móc nhỏ, các đồ chơi, các đồ dùng trong nhà đã mở.

Việc bưu chính từ Hoa-kỳ đến Pháp

Tàu bay phụ vào tàu bể *Ile de France* đã chở 2,400 phong-thư, mọi sự được như ý.

Cuộc hội-nghị quốc tế của học sinh

M. Berriot, tổng trưởng bộ học vụ, chủ tọa buổi hội-đồng giải-tán của cuộc hội nghị quốc-tế học sinh. Các phái bộ đều có cả đại-biểu đến dự hội-đồng. Hội-đồng có đầu phiếu quyết nghị một khoản, tỏ lời cảm tạ học-sinh Pháp, về việc tiếp đãi học-sinh một cách tử tế.

Việc ký bản hiệp ước bài trừ chiến sự

M. Kellog đã tới Paris, Ông đã đến thăm ông Briand.

M. Mackensiking, đại-biểu Gia-nã-đại, có tuyên ngôn rằng ông sẽ lưu lại Âu-châu, cho đến cuối tháng septembre, sẽ làm lễ khánh thành bộ sứ bộ Gia-nã-đại ở Pháp.

M. Ushida đại-biểu xứ Nhật-bản có lại cáo cho các báo một bài có nói ông thay mặt chánh-phủ và quốc-dân Nhật-bản mà tán thành cái công cuộc hòa bình thế giới, Ông lại nói: Ở Nhật có nhiều người thành thực quý mến nước Pháp. Nhiều người Nhật đến Pháp để học khoa học, và mỹ nghệ. Tôi xin cám tạ các báo nước Pháp bao giờ cũng đem lòng sốt sắng mà công nhận cái địa vị của Nhật-bản trong việc giao tế với liệt quốc. Tôi xin chúc vọng cho [illegible] các báo, mà sẽ gây được một cái phong trào tán thành cho cuộc thân thiện của hai dân Pháp Nhật.

Nước Anh

Một chiếc khí cầu mới

Các nhà làm báo đã thăm một chiếc khí cầu Anh 150 tấn, có thể chở được 150 người hành-khách, có năm bộ máy phát động. Nay mai sẽ có mấy chiếc khí cầu mới ra.

Nước Đức

Cuộc hội nghị của các nghị viện quốc tế

Cuộc hội nghị thứ năm của hội-đồng liên hiệp các nghị-viện quốc-tế đã họp kỳ đại hội-đồng thứ nhất, có M. Stresemann tổng-trưởng bộ ngoại-giao đến dự. Theo như lời bàn của các đại biểu nước Đức, M. Fernand Bouisson, nghị trưởng nước Pháp được cử vào ghế chủ tịch.

Nước Áo

Việc thương mại

Số nhập cảng về bảy tháng đầu được 1,804 triệu schillings, số xuất cảng là 1236 triệu

A R I P.

Việc Trung-hoa

Ngày 25 août 1928

Việc để chế Nhật bản

Đông-kinh. — Ở Bắc-kinh có tin rằng các hội học sinh hành-động dữ-dội để làm cho việc để chế Nhật-bản rộng ra. Nghe đâu đảng quốc-dân tán thành việc ấy

Việc thuế muối

Đông kinh. — Các quan sứ thần Pháp, Nhật Anh ở Bắc-kinh đã tỏ tình phản kháng với bộ ngoại giao về việc sai áp thuế muối là trái với các giao ước quốc-tế.

Đảng An-phúc với Bắc-kinh

Đông kinh. — Có tin rằng hội An-phúc sẽ định lấy lại Bắc-kinh.

Bọn cộng-sản ở Hàng-châu

Thượng-hải. — Bọn Cộng-sản đã làm cho một kho đạn ở Hàng-châu bị nổ.

Chiến sự ở Trực-lệ và Sơn-đông

Thượng-hải. -- Quân quốc-dân đã khai thế-công với Bắc-quân ở Trực-lệ và Sơn-đông.

Nhật-bản động binh ở Mãn-châu

Thượng hải. -- Bộ ngoại-giao đã gửi thư đến Nhật phản kháng việc Nhật-bản viện lẽ quân Mông-cổ quấy rối ở đường sương-giới Hắc-long-giang mà động binh ở Nam-Mãn.

Quân của Phùng-ngọc-Tường khởi nghịch

Thượng-hải. -- Một số quân của Phùng-ngọc-Tường khởi-nghịch.

Bắc-kinh. -- Có tin đích xác rằng ba viên tướng của Phùng-ngọc-Tường làm phản, và đem quân theo về quân phản đối quân quốc-dân.

Cái chánh sách của Nhật-bản

Đông-kinh. -- Quan thủ tướng Tanaka, đã hội nghị với thân vương Saionji, là người lâu năm nhất trong hội đồng Tư-viện; sau buổi thương nghị ấy, ông có công bố rằng cái chánh sách của Nhật ở Trung-hoa không nên dùng các phương sách hấp tấp, và phải nên kiên tâm mà đợi cho Trung-hoa thống nhất.

Việc Nội Mông

Cáp nhĩ tân. — Về bên người Trung hoa thì sẵn lòng nhượng bộ, và công nhận quyền tự-trị cho Nội Mông, song phải công nhận cái chủ quyền của Trung-hoa, nhưng đảng thiếu-niên Mông-cổ yêu cầu quân Trung-hoa rút ra phía đông các núi Hingan, được kiểm duyệt đoạn đường hỏa xa về tỉnh Barga, và đem Nội-Mông sáp nhập với Ngoại Mông, nếu được thế thì đảng ấy tự-phụ sẽ làm cho tất cả đất Ngoại Mông thoát ly được cái quyền thế của Nga mà dựng nên một dân chánh phủ cường thịnh. Nếu không ưng các khoản ấy, thì đảng thiếu niên lại quấy rối ở miền Đông-tam-tỉnh,

A R I, P.

HÀI ĐÀM

Kỳ vấn đáp

Một cậu học-sinh đi thi bằng « Sơ học yếu lược » được vào kỳ vấn đáp. Quan trường hỏi:

— Mùa hạ ngày dài, mùa đông ngày ngắn là tại cớ gì?

— Mặt trời mùa hạ sợ nóng, phải thủng thỉnh đi chậm; mặt trời mùa đông sợ rét, phải vội vàng đi mau, vì thế mà mùa hạ ngày dài và mùa đông ngày ngắn vậy.

Hi-đình, Nguyễn-văn-Tôi

Cuộc cổ-động cho rượu nho của nước Pháp

(Tiếp theo)

Các báo trương tin-dương về việc ông nghị-viên Gaston Gérard, xã-trưởng thành Dijon. đi cổ-động cho các thứ rượu nho của nước Pháp như sau này:

Tạp chí *Revue Vinicole Belge*:

Ông Gaston Gérard là một tay luật-sư có giá trị ở tòa Thượng thẩm Dijon và là một nhà cổ điển-học và sử học có danh giá ở nơi kinh đô đất Bourgogne về tới gần kim này. Ông có cái chí ký-ức lạ thường chẳng phải biên ghi gì, mà ông diễn thuyết nào về sử học, nào cổ-điển-học một cách rất lưu-loát.

Cuộc diễn thuyết của ông được thành công lắm.

⁂

Báo *Hainaut* (ở *Mons*):

Ông Gaston Gérard diễn thuyết, không những ông diễn về cái xứ tiên cảnh là xứ Bourgogne, mà ông lại diễn cả về cái thành phố có mỹ-thuật là thành phố Dijon nữa. Ông lại nói rõ cả mọi việc làm giả liệu rượu nho ở Gia nã-đại và Tây ban-nha.

Ông Gaston Gérard muốn làm cho cái dây liên lạc của nước Pháp với nước ta càng thân mật hơn lên, nhất là với xứ Bourgogne;

Cuộc diễn-thuyết của ông Gaston Gérard thật được thành công mỹ-mãn.

⁂

Báo *Tribune de Genève* ở (*Thụy-sĩ*):

Cuộc diễn thuyết của ông Gaston Gérard vừa rồi, thật có cái ích-lợi đặc biệt không những vì cái tri-thức sâu-xa diễn giả mà lại vì cái lời lẽ rất vui diễn-giả khéo đem phô-trần ra.

⁂

Báo *Morgenawsen* (*ở Bergent*):

Cái thành-phố Dijon cổ kỹ kia, là nơi ông Charles le Téméraire cùng các danh nhân khác yên giấc trăm năm ở đấy, nay thật đã thâu-hiểu cái thời buổi tối tân và mọi sự sẵn dùng về cuộc sinh hoạt ở cái thời buổi tối tân này,

Ta thật không biết ra sao cho xiết cái tình cảm của ta đối với cái tài-năng của diễn giả đã thi thố ra mà cổ động cho việc buôn bán và nghề giồng giọt của nước Pháp và ta ước ao rằng, nước ta cũng có người có được cái tài diễn thuyết như thế mà cũng sẵn lòng đi cổ-động cho nền kinh-tế nước nhà được như thế.

Nước Albanie lại đổi chính thể

Vì công chúng biểu tình suy tôn, nên quan giám-quốc Ahmed Zogou, đã nhận chức Quốc vương.

Giáo hội Gia-tô cũng theo vào cái phong trào ấy để lập lại chính thể quân chủ.

Một hội-đồng người Albanie, trụ sở ở Vienne phản đối kịch liệt việc đổi chính thể cộng-hòa làm chính thể quân chủ, và đã xin liệt-cường can thiệp vào, nói rằng việc đổi chính-thể nguy cho cuộc hòa-bình ở Balkans.

Lại có tin rằng Ahmed Zogou đã gửi thư cho nghị viện tỏ ý tôn trọng quân quyền, và dân-ý, hiện còn đợi xem nghị viện quyết nghị ra làm sao.

Thành Tirana kéo cờ. Nhân-dân rất sốt sắng.

Tin Saigon

Một bà đầm bội tín hai vạn rưởi đồng đã bị tống giam

Báo *Opinion* có đăng rằng:

Thương cục « Comptoirs généraux » ở Saigon lâu nay có xét ra mấy điều khác thường trong việc trả các giấy *facture* gửi đến cho hiệu ấy, cái thì tẩy, cái thì giấy đã cũ, có cái lại đòi tiền những hàng hóa mà hiệu ấy không mua bao giờ. Chủ hiệu đó xét mấy hôm thì mới biết người gửi tiền là bà-đầm Brumelin đã phạm việc gian dối ấy. Nguyên bà ấy có thông đồng với mấy người Khách trú làm ra những *facture* giả và chữa cả mấy cái *facture* cũ năm ngoái đem đến hiệu mà lĩnh tiền. Tính ra thương cục « Comptoirs généraux » mất ước hai vạn rưởi đồng và hiện đã lấy lại được 23,000 đồng. bà-đầm Brumelin hiện đã bị tống giam, còn mấy người Khách trú đồng phạm thì chưa bắt được. xét ra bà này không phải lần này là một, vì trước kia cũng đã bị án về tội ăn cắp một lần rồi.

Trừng trị tội gian trá trong việc bán hàng hóa và thực phẩm

Ngày 23 août quan Thống-đốc Nam kỳ đã ký nghị định đặt ra một hội đồng khảo cứu và dự định các phương pháp thi hành tại Đông-dương điều luật ngày 1er août 1905 về việc trừng trị tội gian trá trong việc bán các hàng hóa, các vật phẩm và các nông sản.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 29 độ
15 giờ 31 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ		9 $ 60
nhì,	—	8 60
ba,	—	7 70
Thóc hạng nhất,		5 60
Bắp ngô	—	5 50

Giá bạc. — Kể từ ngày 27 Août 1928, giá bạc ở kho Nhà nước định là 12 f. 45.

Thời giá quốc trái:

Ngày 21 Août 1928

3 %	hoàn dần		78 f. 95
3 ½ %	hoàn dần		98 f. 90
4 %	vĩnh viễn	1917	89 f. 90
4 %	»	1918	80 90
5 %	»	1920	103 f. 90
5 %	hoàn dần	1920	112 f. 00
4 %		1925	118 f. 25

Ngày 24 Août 1928

3 %	vĩnh-viễn		68 f. 25
5 %	1915-1919		93 f. 80

Tin đường sá. — Đường thuộc địa số 1 từ Hanoi đi Lạng-sơn, nay đã đi lại được. Nhưng từ Tiên hộ đến Lạng-sơn đường khó đi vì mưa lụt. Vậy khi qua đấy, nên đi thong thả và không nên đi về ban đêm.

Đường số 10 từ Nam-định Ninh-bình, ngập bốn chỗ, cộng 920 m Nước sâu 20 phân. Vẫn đi lại được.

Một bức điện tín của quan Toàn-quyền Pasquier — Quan quyền Toàn-quyền Đông-dương vừa nhận được bức điện-tín sau này của quan Toàn-quyền Pasquier gửi sang:

Giữa lúc Chính-phủ Dân-quốc giao-phó cho tôi cái chức Toàn-quyền Đông-dương, tôi rất lấy làm hoan-hỷ gửi bức điện-tín thứ nhất này cho người bạn tương-tin hiện đang sung chức quyền Toàn-quyền một cách rất đích đáng để nhờ ông bàn thay tôi mà chuyển cùng các quốc-vương ở dưới quyền bảo-hộ, các quan thủ-hiến các xứ, các quan văn võ và tất cả nhân-dân Tây và bản-xứ tấm lòng tin cậy của tôi đối với mọi người giúp tôi làm tròn cái nghĩa-vụ đẹp-đẽ nhưng nặng-nề mà tôi sẽ hết lòng cáng đáng.

Ông nghị viên Gérard tại Bắc-kỳ. — Ông nghị-viên Gaston Gérard là xã-trưởng thành Dijon đi cổ động rượu vang cho nước Pháp đã ở Huế ra Nghệ-an sáng hôm qua cùng với đại-úy Barrault là quan hầu quan Toàn-quyền đi vào đón ông. Buổi tối hôm qua ông có diễn thuyết tại Vinh, rồi xơi cơm tối tại tòa sứ, do quan Công-sứ Marty thiết. Chiều hôm nay tới Nam-định ông sẽ diễn thuyết ngay, ăn cơm tối tại tòa sứ xong. sẽ lên Hanoi nghỉ tại phủ Toàn quyền.

Sáng mai quan Toàn-quyền Robin đãi tiệc. Chiều mai hồi 5 giờ phòng Thương-mại Hanoi sẽ nghênh tiếp ông tại nhà hội-quán phố hàng Trống, và buổi tối hồi 9 giờ ông sẽ diễn thuyết tại rạp chớp bóng Palace. Sáng thứ tư ông sẽ đi Haiphong diễn thuyết xong ông sẽ xuống tàu về Pháp.

⁂

Quan Toàn-quyền nhắc lại rằng ông nghị-viên Gaston Gérard là xã-trưởng Dijon đi công cán tại Đông-dương. đến ngày mai thứ ba 28 Août hồi 21 giờ sẽ diễn thuyết tại nhà chớp bóng Palace về các rượu vang của nước Pháp và ngài mời tất cả nhân dân Hanoi đến nghe.

Hội đồng thành phố. — Hội-đồng thành phố họp tối thứ sáu vừa rồi đã quyết những việc sau này.

Quan Đốc-lý có bàn cho đặt ra một thứ kiểu xe mới, chắc chắn hơn và lịch sự hơn các xe tay bây giờ, việc ấy giao cho một tiểu ban hội-đồng xét. Đến ngày 1er janvier 1929 này số xe sẽ rút xuống 1650 cái.

Thành phố cũng định sắm một cái còi báo hiệu như Haiphong để báo giờ công. Nhưng đợi cho đến khi xét tới nơi thì cứ buổi trưa ở sau nhà hát tây Đồn-thủy sẽ bắn một phát đại bác. Sở quân binh tính ra mỗi phát tốn có 4 quan 50 thôi.

Hội Tri-tri xin tiền trợ cấp là 1.000 đồng để làm lại nhà, hội-đồng sẽ tính vào dự toán sang năm cấp cho số ấy.

Mme Phạm thị-Nép là vợ góa M. Nguyễn-xuân-Cơ thư-ký của thành phố, xin tiền trợ cấp. Hội đồng cho mỗi năm 50 đồng.

M. Métallier trước làm với thành phố, xin tăng tiền hưu bổng. hội-đồng cho mỗi năm thêm 750 quan.

Mme Nguyễn-thị-Chính là vợ góa M. Nguyễn-v-Hiền thư-ký của thành phố xin tiền trợ cấp. Hội-đồng cấp cho hai tháng lương là 190 $. 60.

Khu đất công ở phố Dallier và phố Tuyên-quang, nguyên là cái đầm mới lấp xong) và mấy khu ở các phố khác nay mai sẽ bán đấu giá. chia ra thấy là 25 lô.

Mme Nguyễn-thị-Cả lĩnh trưởng hộ Trúc-bạch năm 1927 xin tiền bồi thường về sự thiệt hại đã phải chịu. Hội-đồng cấp cho 62 p. 96.

Những việc của các tư gia giam mua công thổ của thành phố thì có việc Hội đồng chuẩn y, có việc Hội đồng bác bỏ.

Mme Gombaud Saintonge có xin lấy tên ông F. Schneider là cố phụ bà đặt cho đường Victor-Hugo. Hội-đồng xét hai anh em ông cũng có công và đáng kỷ niệm cả, vậy sẽ đặt tên đường Victor-Hugo là đường Frères Schneider.

Quan Đốc-lý bàn nên sắm mấy cái ô tô chở rác cho thành phố cho được mau chóng. Như sau trận bão ở Hà-nội mới rồi, cây lá đổ cả, phải để nằm ngang ở đường cái hàng mấy ngày cũng chưa dọn xong. Vậy thành phố cần phải sắm mấy cái xe ô tô đổ rác tốn phí ước ba vạn đồng. Các ông hội viên tây phần nhiều chuẩn y, còn các ông hội viên Annam thì không thuận. Vậy việc ấy đến kì hội đồng sau là tháng một tây sẽ bàn lại.

Hội đồng bảo hộ. — Đến thứ tư 5 septembre 1928, hồi 8 giờ rưỡi, hội đồng Bảo-hộ sẽ họp tại phủ Thống sứ.

Hỉ tín. — Bản quán tiếp được thiếp báo tin mừng rằng ông de Fésis de Lacombe y khoa bác-sĩ đã kết hôn với cô Yvonne Saulz là lệnh ái bà Prois. Lễ giá thú đã làm hôm 8 Juillet vừa rồi.

Lời cảm ơn. — Chúng tôi xin có lời cảm tạ các cụ, các ông, các bà đã có lòng chiếu cố cho đồ phúng, gửi giấy chia buồn, hoặc đi đưa đám phu quân, thân-phụ và nhạc-phụ chúng tôi, tại Thái-hà ngày 28 tháng Août 1928.

Trong khi bối rối có điều gì sơ suất xin các cụ, các ông, các bà tha lỗi cho. Chúng tôi được đội ơn vô cùng.

Nay kính tạ.
Vợ: Nguyễn-thị-Thuần
Con: Vũ-ngọc-Phan
Vũ-huy-Cảnh
Vũ-minh-Thiều.
Rể: Bùi-đình-Tân
Trương-hán-Thu
Hoàng-tích-Trí
Đồng gia-đẳng bái tạ

Ngạch quan lại. — M. Mai-toàn-Xuân, án sát hạng nhất ở Thái-bình, bổ đi tuần phủ Cao-bằng, thay M. Bùi-bằng-Đoàn.

M. Vũ-Xuân, án sát hạng nhất ở Phú-yên, nay đổi đi Thái-bình, thay M. Mai-toàn-Xuân.

M. Bùi-bằng-Đoàn, án sát hạng nhì, lĩnh tuần phủ Cao bằng, nay đổi về án sát Phú-yên.

M. Vũ-ngọc-Lâm, tri phủ hạng nhì hết hạn nghỉ, nay bổ đi Vĩnh-yên, thay M. Ng-văn-Thanh.

M. Ng-văn-Thanh, thương tá Vĩnh yên nay đổi về Đoan-hùng.

M. Ng-văn-Hưu, thừa phái Bình-Liêu (Moncay) nay kiêm việc lục sự châu ấy.

BÁN RẺ :

Một cái quạt điện ;

Một cái máy điện dynamo 12 volts 10 ampères ;

Một cái máy điện cho xe hơi chạy (démarreur) 6 volts.

Hỏi tại nhà in Trung-Bắc
1.650 *63, phố hàng Bông*

Ăn bột PHOSCAO là rẻ tiền, bổ, và ít sinh bệnh.

Sở L'U. C. I. A. Đại-lý độc-quyền

CÔNG-TY ALFRED & Cie

59, Bd Gambetta (đường hàng Cỏ)
HANOI

Chủ-nhiệm những nhà chớp bóng :
Hanoi : Cinéma Pathé (Bờ-hồ)
Cinéma Tonkinois (Hàng quạt)
Haiphong : Cinéma Gaumont

Cho thuê -- Mua -- Và bán các thứ máy chớp bóng và các phim ảnh

Bán các khí-cụ thuộc về nghề chớp bóng
Xưởng riêng để chữa

Tổ-chức hộ những nhà chớp bóng các tỉnh. Ai muốn biết thì công-ty tính hộ xem mất bao nhiêu tiền.

[illegible] không đâu rẻ hơn

Điện-thoại : [illegible]
Cinéma Pathé số 549
Nhà giấy : 546

KHẨN TRỌNG. -- công-ty Alfred et Cie không phải là cùng một hiệu với [illegible]

Tin bão. — Thiên-văn-đài Phủ-liễn có báo tin bão như sau này:

Ngày 25 août, 15 giờ 55

Một cơn bão, trung-tâm-điểm cách phía đông Tourane 300 hải-lý đi về phía tây, đến chiều hay tối 26 août thì nguy-hiểm cho miền duyên-hải Trung-kỳ. Luồng bão có thể quay về phía tây bắc.

Ngày 25 août, 18 giờ 20

Cơn bão trung-tâm-điểm cách phía đông Tourane 220 hải-lý, chạy rất mau về phía Tây, nguy-hiểm cho miền từ Qui-nhơn đến Đồng-hới.

Ngày 26 Août, 8 giờ 31

Cơn bão nguy cho miền từ Tourane đến Haiphong.

Ngày 26 Août, 18 giờ

Cơn bão trung tâm điểm cách Tourane 50 hải-lý đi từ đông lên đông bắc, đi rất chậm từ tây lên tây-bắc và nguy cho miền từ Quảng-ngãi đến Vinh.

Ngày 27 Août 8 giờ 25

Bão xem chừng đứng và yếu dần.

Tặng các làng chơi. — Đêm 24 août sở Mật-thám có bắt được ba ả lậu thuế, đem vào nhà thương riêng khám thì xét quả có những bệnh xấu xa.

Ngạch tòa sứ. — M Ng-quang-Ku, tham tá tập sự niên bổng 1.100 đồng, nay đổi đi Nam-định thay M. Lê sĩ-Vỹ, tham biện hạng nhì, nay bổ đi lục sự thượng hạng tại tòa án đệ nhị cấp ở Bắc-kỳ.

M. Tạ-văn-Đan, thư ký tập sự niên bổng 350$ ở Lạng-sơn, nay thăng thư ký hạng tám.

M Ng-văn-Minh tòa Phạm-Sư, thư ký hạng nhì được nghỉ phép một năm.

Ngạch cô đỡ. — Các học-sinh sau này, có bằng Sơ-học tốt-nghiệp, đã tốt nghiệp trường Y-học Hanoi, nay đều được bổ cô đỡ thực-thụ hạng năm.

M. Trần-thị Ku, Đào-thị-Vượng, Bùi-thị Huyền.

Các học sinh sau này, đã tốt nghiệp trường thuốc Hanoi, nay được bổ cô đỡ thực-thụ hạng sáu:

M. Phạm-thị Hồng, Trần-thị-Bình, Ng-thị Lan, Ng-thụy Quỳnh, Nghiêm-thị Du.

Mấy điều gia ân cho những thí-sinh vào ban thông-ngôn và ban giáo-tập Thượng-du. — Chiếu theo nghị-định ngày 24 juillet 1926, những thí sinh ứng tuyển vào ban thông-ngôn và ban giáo-tập Thượng-du thì phải là người nguyên quán ở Thượng-du và kể đến ngày mồng một tháng mười năm ứng thí thì phải 18 tuổi trở lên và không được quá 23 tuổi.

Quan Thống-sứ Bắc-kỳ vừa chiếu tờ tư của quan Học-chính Giám-đốc Bắc-kỳ định thể lệ lại như sau này để rộng sự tuyển học-trò vào học hai ban ấy:

1° Gia ân cho những thí sinh không phải nguyên quán ở Thượng-du nhưng vẫn ở Thượng-du từ thuở bé và biết nói một thứ tiếng thổ dân được ứng tuyển;

2° Gia ân cho những người quá tuổi hay thiếu tuổi được dự thi

a) Ở ban thông-ngôn những người tuổi kể đến mồng một tháng mười còn thiếu sáu tháng trở lại mới đầy mười sáu tuổi cũng cho ứng thí;

b) Ở ban giáo-tập, những người thiếu sáu tháng hoặc quá một năm trở lại cũng cho ứng thí.

Những thí sinh mà nguyên quán không phải ở Thượng-du thì phải đính theo đơn xin ứng thí một tờ chứng chỉ có quan chủ tỉnh nhận thực rằng mình ở Thượng-du từ thuở bé và biết nói một thứ tiếng thổ dân như là tiếng Thái, tiếng Mán, tiếng Mèo, vân vân...

HỘI

Indochine films et cinémas

33, Bd Henri-Rivière, Hanoi

Bán đủ : Các thứ máy chiếu ảnh (Cinéma).
Các thứ máy chụp ảnh (Photo).
Các đồ dùng về Cinéma và ảnh.
Cho thuê : Các thứ films ảnh (Tây, Tàu, Ta).

Chụp films -- làm films ảnh có xưởng riêng.

Giúp vốn cho các nhà [illegible] thành muốn lập rạp Cinéma các tỉnh nhỏ.

Có máy điện, máy chiếu ảnh cho đi chiếu thuê các làng có hội. -- Ai muốn dùng sẽ tính giá hạ.

Tòa án Trừng-trị. — Sáng hôm nay tòa án Trừng-trị xử những việc sau này:

Đánh xóc đĩa hàng Bông. — Việc đánh xóc đĩa hàng Bông do Bạch-thị-Chánh tức Chánh-Phượng gá mà sở mật-thám bắt được ngay tháng trước thì nay tòa xử và phạt Chánh-Phượng 1 tháng tù và 100 quan.

Những con bạc là Ng-thị-Nhơn, Ng-thị-Cả, Vũ-văn Dang, Vũ-văn-Thơn, Ngô-văn Tịnh, Vũ-đức-Nguyên, Nhữ-v-Tiến, Vương-văn-Nhân, Ng-Tính, Vũ-văn-Vi, Ng-văn Xuyến, Lê-Phấn, Phạm-văn-Mân, Trần-thiện-Thuật, Ng-thị-Chung, Đỗ-văn-Việt, Bùi-thị-Ba, Ng-bá-Duyệt, Vũ-công-Dần, Dương-văn-Tiệp, Trần-văn-Ngạn và Phạm-v-Tuất mỗi người 16 quan.

Đánh xóc đĩa ở phố Mới — Việc đánh xóc đĩa ở phố Mới do Phạm-v-Cao và Ng-v-An tức Hợi gá, thì tòa xét xong hoãn đến kỳ sau mới tuyên án.

Biệt xứ chung thân. — Ng-v-Hiền, thợ sơn ngụ ở làng Liên-trì bị lính cảnh sát bắt được chứa quần áo và thẻ tùy thân gian phi, phải tòa phạt 6 tháng tù và khi hết hạn tù thì phải đi biệt xứ chung thân vì trước đã can án nhiều lần lắm rồi.

Để ô-tô đè chết người. — Chiếc ô-tô chở hành-khách ở đường Phủ-lạng-thương và Lục-nam của M Piovone, khi đến Phủ-lạng-thương hành-khách đã xuống cả rồi, có hai đứa trẻ trèo lên ngồi ở trên xe gần đằng sau chơi. Một lúc Mạc-văn-Cư là cu-li, không có bằng cầm máy, mở máy cho xe lui vào xưởng, vô ý thế nào làm cho một đứa trẻ ngồi trên xe ngã xuống bị xe đè chết ngay. Tòa phạt tên Cư 8 ngày tù và 5 quan.

Ăn cắp quần áo và mâm. — Trần-văn-Chi làm nghề cu-li, đêm lẻn vào nhà một người thợ sơn tên là Trần Hưu ăn cắp quần áo và mâm đồng, rồi đem đến trọ Hàng-lọng đương soạn thì bị lính cảnh sát bắt được. Tòa phạt Trần-v-Chi 4 tháng tù.

Ăn cắp xe đạp — Vũ-văn-Bảo 17 tuổi quán ở làng Hữu-vị huyện Mỹ-lộc (Nam-định) đương đêm vào nhà chiếu bóng Pathé ăn cắp cái xe đạp của M. Hoàng-thế-Chương làm thư-ký ở nhà chiếu bóng ấy. Tòa phạt Vũ-văn-Bảo 6 tháng tù và bắt bố nó là Vũ-văn-Dan phải chịu trách-nhiệm về tiền lệ phí.

Lần lưng. — Vũ-văn-Bật trước đã can án ba lần về tội ăn cắp rồi, một hôm thấy một người nhà quê là Trần-thị-Cư ở chợ Đồng-xuân có buộc 0$70 ở giây lưng, cứ theo mãi, đợi người ấy đứng lại mua hàng thì đến gần lấy dao cắt giây lưng ăn cắp số tiền ấy. Tòa phạt Vũ-v Bật 6 tháng tù.

NHÀ THƯƠNG VÀ NHÀ HỘ SINH

ĐƯỢC NHƯ Ở NHÀ

Phòng khám bệnh

QUAN ĐỐC TỜ BLOT

65, phố Tràng-thi và 78, phố Thợ nhuộm
Giây nói số 449 Hanoi

Ở Bắc-kỳ mới có nhà này là một. Bệnh nhân, muốn chữa bệnh gì cũng được, muốn cần phải mổ-xẻ cũng được chắc chắn. muốn đỡ đẻ được cẩn thận tử tế hay là chữa các bệnh về phụ-nhân (như hiếm đẻ) hài-nhi cũng được.

Thì nên đến quan Đốc-tờ Blot là thầy thuốc đã kinh-nghiệm lâu năm, lại là tay chuyên-môn khảo-cứu.

Có buồng riêng tử tế để chữa bệnh, buồng có đủ cả máy đèn máy nước. Tiền thuốc và tiền thầy thuốc không phải trả vì đã tính cả vào tiền chữa bệnh và buồng rồi. Có 3 hạng. Trả tiền từng ngày, hay là trả tiền chữa khoán cũng được.

Người nhà đến thăm lúc nào cũng được. Hàng ngày quan Đốc-tờ đến thăm bệnh-nhân luôn luôn.

Lúc nào cũng có bà đỡ tốt-nghiệp có mặt ở đấy luôn.

Khám bệnh hàng ngày từ 8 giờ đến 11 giờ và từ 15 giờ đến 17 giờ — Ai muốn mời đến nhà thăm bệnh cũng được xem xét cẩn-thận.

Muốn hỏi han điều gì, xin cứ mời đến tận nơi, bất cứ giờ nào.

Ăn cắp của dượng. — Tên Ng-văn-Phúc 20 tuổi quán tỉnh Ha-đông, ra chơi nhà chú dượng là Nguyễn-văn-Chúc ở phố hàng Bát số nhà 89, đang đêm trốn đi, ăn cắp một bộ thuốc lào đem lên chợ Đồng-xuân tìm người mua, chẳng may lúc 12 giờ đêm hôm thứ bảy 25 Août gặp một người mật-thám bắt, đem về giam tại sở để xét hỏi.

Đầy tớ đáo để. — Nguyễn-văn-Bảo là đứa đi ở của người ở phố đường Huế, số nhà 18 bị thua đánh con gái chủ là Đào-thị-Vư 18 tuổi, con M. Đào-xuân-Thu và Trần-thị-Thước, bị đứt ngón tay đeo nhẫn thì đã bị bắt để xét.

Đến ngày thứ hai, 3 Septembre 1928 đúng tám giờ sáng sẽ có cuộc bán đấu giá tại số nhà 86, phố hàng Đào Hanoi, thuộc việc vỡ nợ của tên Ki Abdoulamidon. Bán các thứ vải còn mới và bán cất. Bán tiền ngay; người mua không phải giả thêm phí-tổn.

7.506

Hội-chợ Hanoi

Các gian hàng Hội-chợ cho thuê chóng hết lắm. Nước Nhật-bản hàng năm dự cuộc Hội-chợ mà buôn bán xem ra khá lắm, hiện vừa đây cũng thuê 20 gian bày hàng. Nam dương quần đảo và các nơi khác cũng thuê các gian cả rồi.

Vậy các nhà buôn bán nào muốn thuê gian bày hàng thì nên mau mau mà giữ lấy chỗ.

Ngài ho dư ?

Vậy nên lập-tức đến hiệu **Bào-chế CHASSAGNE,** *Số 59, phố Paul Bert, Hanoi* sẵn có thứ thuốc chữa khỏi tức-khắc bệnh ho, ho gió, ho lao, vân vân, của ngài.

Nên xem lời cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư, nói về thuốc **SIROP NOFAL.**

CAC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT

Vì hiệu bào chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.

Viết thư mà hỏi giá

MUỐN BÁN 1° -- 1 cái nhà rất trang lệ, rất tiện cho việc mở hiệu tàu thủy, hoặc mở thương cục. Ở chính giữa thành-phố Haiphong, phố place Nationale, số 2.

2° — 1 cái nhà rất tiện lợi về đường buôn bán, phố Bờ-Sông, Hanoi, số 110

Muốn mua, xin đến hỏi Quan Chánh Quản-lý sở Giang-Hải Vận-Tải, số 138, phố Bờ-Sông, Hanoi.

7.503

Không nỡ bọc chân lại

Dù người nhũn-nhặn kín đáo đến đâu, nếu đã dùng đến những kiểu bít tất của bản-hiệu. Thực không còn mấy ai là đang tâm dùng miếng da hay miếng dạ(1) che chân lại nữa. Mà thật thế, nếu quí khách không tin xin mời quá bộ lại bản hiệu, xem nhời nói trên kia có đúng không.

V. DEMANGE, Hanoi

(1) Guêtres de ville

Hãy còn một ít vé

CUỘC SỔ SỐ CỦA HỘI NAM-KỲ BỒN-QUỐC ĐỨC-TRÍ THỂ DỤC
(và làm nhà cho học-sinh ta du-học tại Pháp-quốc)

Một số nhất được : 60.000 piastres

Giá bán, mỗi vé : 2$00

Trước định mở số vào ngày 12 Juillet vừa rồi, nhưng nay lại hoãn đến ngày 11 Novembre 1928

XIN MUA MAU MAU KẺO HẾT

Có Bán vé tại Bản-Quán

Các ngài ở xa gửi mua, xin nhớ định thêm tiền cước Recommandé gửi vé lại, tính như sau này:
Từ 1 vé đến 5 vé, tiền cước Recommandé : 0$20
Từ 1 vé đến 10 vé, tiền cước Recommandé : 0, 20

VIỆC BẮC-KỲ

HADÔNG

Một việc cướp chưa tra ra. — Đêm mồng 2 tháng bảy vừa rồi, vào khoảng 2 giờ có một bọn vào cướp nhà một người đàn bà góa tên là Nguyễn-thị-Khôi ở làng La-khê, lấy đồ tơ, quần áo, đồ vàng và tiền bạc, tất cả ước chừng giăm trăm đồng.

Người đi ghẻ sợ chủ bị bọn nó lôi ra dìm đầu xuống đất để khỏi trông thấy mặt chúng nó và bị nó đánh thâm tím mình mẩy. Bọn cướp ấy thông thuộc cả các lối trong nhà, thì người ta đoán là không phải người lạ ở đâu đến.

Hôm sau có một đứa trẻ học ở một trường tư, đi học khoe với các anh em bạn học rằng, ông nó đêm hôm trước lấy được nhiều tơ và một ống tiền bỏ ra về số là bao. Đến khi phủ sở tại được tin ấy sai người đến khám nhà ông tên học trò ấy, thì các tang vật đã đem đi đâu cả rồi, mà các học trò với thầy học bị đòi hỏi thì chối là không nghe thấy gì cả.

Vụ cướp như thế mà đến nay vẫn chưa tra ra được thì cũng kỳ thực. Có lẽ phải nhờ đến sở mật thám mới ra manh mối chăng. T. lai cảo.

THAI-NGUYEN

Mực nước Sông Cầu. — Mực nước sông Cầu ở Thái-nguyên hồi 6 giờ sáng ngày 25 Août 1928 tới 22m 66. Nước xuống.

Một chiếc thuyền đắm: 60 người bị chết đuối. — Hôm phiên chợ vừa rồi một chiếc thuyền chở khách qua sông Cầu, vì tham chở đông khách quá, nên khi ra đến giữa sông thì đắm, 70 người hành khách trên thuyền đều ngã cả xuống sông, thì chỉ 10 người bơi lên được, còn 60 người chết đuối cả.

Nguyên chiếc thuyền ấy, hạn chỉ chở được có 20 người một chuyến, vậy mà lái thuyền tham chở tới 70 người một chuyến, cho nên nặng quá phải đắm.

Một tên phu thuyền bơi lên được thì đã bị bắt tống giam để xét xử.

Quan công sứ đã trả liền mọi cách cứu giúp cho bọn nhà bị nạn và có tư về phủ thống sứ xin tiền trợ cấp cho các nhà bị nạn ấy.

PHU-THO

Cái nạn ô-tô. — Chiều thứ bảy mới rồi, ký giả nhân có việc xuôi Hanoi, khi vào nhà la-ga thấy mấy người vừa đàn ông vừa đàn bà ăn bận lịch-sự mà áo quần lấm cả. Một người đàn bà nằm xóng xượt, bất tỉnh nhân sự. Hỏi ra thì mới rõ rằng nguyên mấy người có thuê xe ô-tô ở Hanoi định đi lễ đền nào ở Tuyên-quang, còn độ mươi *kilomètres* nữa thì nghe đâu vì xe chạy mau quá mà lăn xuống ruộng, mấy người ngồi xe bị xe đè lên trên, phải một người bị xe ngực không nói được là bà nói trên ấy, còn mấy người khác thì chỉ bị thương xoàng thôi.

May lúc ấy có một cái ô-tô khác đi ngang qua, chở mấy người bị thương về ga Phú-thọ hộ, để đem lên xe lửa xuôi Hanoi. Người bị thương nặng chưa rõ có chữa được không.

Ph. h-Định lai cảo.

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Ông nghị Gérard cổ động rượu vang nước Pháp được quan Phụ-chính thân thần tặng tứ đẳng Nam long bội-tinh. — Quan Phụ-chính, các Hoàng thân, các quan Thượng-thư và tất cả Triều-đình Annam cùng các quan chức lớn đến nghe ông nghị viên Gaston Gérard là xã trưởng thành Dijon diễn thuyết về kinh-tế của nước Pháp. Quan Phụ-chính thân thần có tặng ông độ tứ đẳng Nam long bội tinh. Các quan chức đồng thanh đều hoan nghênh việc cổ động của ông cho rượu vang được rải-rác khắp trong nước.

Vô tuyến A. R. I. P. ngày 27 août.

Tin đường xá. — Quan công-sứ Phan-thiết ba cáo rằng, từ ngày 27 août cho đến ngày 6 septembre cầu Phan-thiết cấm đi lại từ 20 giờ 30 cho đến nửa đêm để chữa lại một cầu.

Phát hỏa. — Trưa ngày 21 Août, tại xóm Thọ-lộc, gần đồn lính tập phủ Khâm-sứ có nhà thầy đội kia phát hỏa, cháy mất 5 cái nhà lá, một cái ô-tô và nhiều gỗ tre để làm nhà.

Năm cái nhà ấy cháy, ngọn lửa táp vào cái nhà gạch rất lớn vừa làm xong xuýt nữa thì nhà ấy bị cháy, sau nhờ có lính tây đến chữa rất giỏi thì chỉ bị cháy mất mấy bộ cửa với một ít giấm cửa và rui.

Hao hại rất nhiều, song may mạng người vô sự.

VINH

Pharmacie Commerciale du Nord-Annam
E. GILLET, Pharmacien, Vinh

Bán đủ các thứ thuốc tây, giá rẻ hơn các hàng thuốc khác ở cõi Đông-dương.

THỪA-THIÊN

Kẻ trộm bỏ thuốc mê. — Vừa rồi tại làng Nguyệt-biều có nhà ông phán kia nhân một hôm trong nhà có đám cưới. Cách hôm sau các vật dụng trong nhà cũng đã thu dọn chưa kịp cất, đến đêm thì có một bọn gian nhân đến bỏ thuốc chết 2 con chó, rồi chúng nó vào nhà xông thuốc mê làm cho cả nhà mê hết, rồi chúng nó vào lấy hết cả gia tài mãi đến sáng ngày mai mới biết thì chẳng biết ai mà truy vấn.

Bọn trộm này có người biết chúng nó ở đâu vì nơi ấy chính là một nơi ở gần sông, mà những đồ chúng nó lấy phần nhiều là đồ đồng nặng nề thì không thể nào mà đem đi đường bộ được, và lúc ấy đêm có cắt đàn tuần phòng nghiêm nhặt thì chúng nó chắc là có đò mới chở được những vật nặng ấy đi.

Sự đề phòng đưa gian nhân ở dưới sông thì trong báo đã mấy lần nói đến mà chưa thấy đề phòng, nên nay mới xảy ra sự ấy.

Việc Nam-kỳ

CẦN-THƠ

Chém phun máu. — Ngày chúa-nhật 5 août 1928 tại bến xe hơi đường Boulevard Saintenoy Cần-thơ có xảy ra một vụ đánh chém nhau phun máu, duyên cớ ngọn ra như vầy: Sáu Gồi là người bán giấy xe hơi, lối 8 giờ sớm mai có rước được một người đàn-bà bộ-hành lên ngồi xe của va, ngồi một chặp lâu, xe chưa có đủ bộ-hành nên chưa chạy, người đàn-bà nầy buồn bực bước xuống, bỏ cũng tính kiếm xe khác mà đi cho mau thì phải. Sáu Gồi cản lại, hai bên tiếng lại lời qua (cãi lộn miệng) xảy đâu lại có ba Giáo bước đến hỏi thăm, người đàn-bà nầy dọc hết các việc cho ba Giáo nghe, thì ba Giáo lại nói người đàn-bà nầy chẳng phải tầm thường đâu, 7, 8 người dẫn đánh cũng không hơn chị ta nữa, đừng lơ-mơ mà mắc.. Sáu Gồi nghe nói vậy tên day qua nói ba Giáo mất dốc... Ba-Giáo cũng nói lại... Hai bên cao thấp ít lời rồi thách nhau bước ra ngoài thì võ Liêm đó ba Giáo bỏ đánh, nhảy ra đánh với Sáu Gồi, kế đó bọn anh em của Ba-Giáo 5, 6 người áp vô phủ vây đánh Sáu Gồi; một mình va tả xông hữu đột, vì quá bất địch chúng, nên chẳng khỏi bị thương tích thấy máu me chảy đầy, song Va cũng chẳng sợ chi, cứ việc tung-hoành chẳng nao chẳng núng! Ở ngoài, Tư-Cự là người đứng bến xe cho hãng xe Nguyễn-ngọc-Châu, bộ khi Va thấy vậy cũng bất bình, vì thấy 5, 6 người áp đánh một người thì lẽ nào bắt một người đó đánh cho lại? Phải bị mang khẩn! Trong thế Tư Cự cũng tự nghĩ rằng: Kiến nghĩa bất vi vô dõng, làm mạnh bắt cửa phi-nhân. Bởi vậy Va mới xấp giáo nhảy vô cứu Sáu-Gồi đang lúc lâm nạn. Song qua nhảy lại ít hiệp Va thích Ba-Giáo một dao trên đầu máu tuôn như suối, luôn tay chém Biện-tuyển một dao cũng trên đầu, huyết lưu mãn địa. Lúc bấy giờ thấy dao Tư-Cự đang vụt vung hăng-hái, lại thấy Ba-Giáo và Biện-Tuyển đều bị thương, còn ai dám ở đó tay không mà sự với ngọn giáo của Tư-Cự. Người ai nấy tránh, dầu cho người vô can lúc đó cũng phải kinh mình, [illegible] biết ai là thuận là nghịch?! May đâu thấy đội Xê và lính phú-lít đến nơi bảo Tư-Cự dừng tay, và nghe lời thọ tội.

Bắt cả thấy một vụ đem về bót, còn những người bị thương: Ba-Giáo với

(Xem trang thứ ba cột thứ ba)

CHABOT, Hanoi
56, Rue Paul Bert, 56
CÓ BÁN NHIỀU KIM-CƯƠNG ĐẸP
Mặt nhẫn
Mặt hoa
Thượng-hạng
Nhà hàng có thể tin cẩn được.

THUỐC SIROP NOFAL

Thuốc SIROP NOFAL làm toàn bằng chất thuốc rất tốt, lựa chọn rất kỹ-càng, nên có đủ các tính chữa bệnh rất thần-hiệu và đáng vào hạng thuốc tốt thứ nhất để trị các bệnh như là:

HO
HO GIÓ
GHÍP (Cảm thiên-thời)
HEN

và tóm lại là hết thảy các chứng bệnh về khí-quản.

ĐIỀU-ĐỘ UỐNG: Cứ trong hai mươi bốn giờ, dùng từ năm đến sáu thìa xúp, ngoài những bữa ăn.

Thuốc SIROP NOFAL để cho những người đã quá mười lăm tuổi dùng.

Bán tại hiệu Bào-chế:

CHASSAGNE
Ông LAFON và LACAZE
Bào-chế đệ nhất hạng, kế nghiệp
59, phố Paul Bert, Hanoi
Giây nói số 90

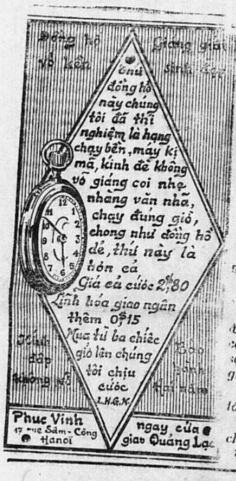

Đồng hồ vỏ kền
Giảng giải sinh [illegible]
Cái đồng hồ này chúng tôi đã thí nghiệm là hạng chạy bền, máy kỹ mã, kính để không vỡ giáng coi nhẹ nhàng văn nhã, chạy đúng giờ, chong như đồng hồ dể, thứ này là hơn cả
Giá cả cước 2$80
Lĩnh hóa giao ngân thêm 0$15
Mua từ ba chiếc giở lên chúng tôi chịu cước
L.H.K.
Khách đáp không [illegible]
Bảo hành hai năm
Phuc Vinh
17 rue Sâm-Công
Hanoï
ngay cửa giao Quảng Lạc

Rượu DUBONNET
là rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

Agents généraux en Indochine: CHARRIERE, DEPOUX, [illegible] & Cie
[illegible]

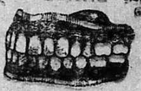

TRẦN-QUANG-MINH
Chuyên môn giồng răng
199, Hàng Bông-lờ, Hanoi

MẤY NHỜI KÍNH CÁO

Thưa các quý-khách.

Bản-hiệu xưa nay chỉ chuyên về một nghề giồng răng. Giồng đủ các thứ răng. TRẮNG, ĐEN, VÀNG, BẠC, nhổ răng, chữa sâu răng, vá răng, răng đen đánh trắng, răng vẩu, răng khểnh, răng lệch lạc chữa lại cho đều, nhất là các cụ già gẫy hết cả hàm, làm toàn hai hàm răng khác, đã sinh đẹp hơn răng cũ, mà ăn uống nhai nói cũng như răng thật không bận-bịu gì cả.

Vậy xin mời các quí-khách quá bộ lại bản-hiệu, hoặc làm, hoặc hỏi-han điều gì, bản-hiệu xin hoan-nghênh trân-trọng, cắt nghĩa minh-bạch, cam-đoan làm hầu được như ý, và giá tính lại rẻ hơn tất cả các nơi khác.

Các quý-khách ở tỉnh khác cần mời đến quý tỉnh làm, hoặc hỏi điều gì, xin viết thư về. Bản-hiệu sẽ có người đến tận nơi làm, và giả nhời ngay.

Kính cáo
Trần-Quang-Minh
OUVRIER-DENTAIRE
199, Rue du Coton, Hanoi

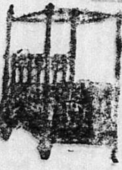

TRỊNH-XUÂN-NGHĨA
7, Rue du Chanvre, Hanoi

Lit en fer et en cuivre dit de Hồ chong
ACCESSOIRES POUR LITERIE
Sommiers métalliques (toutes dimensions)
Glace de Saint Gobain de toutes dimensions et formes pour ameublement
Grand choix de baguettes pour encadrement et tenture.
MEUBLE GENRE THONET
Lampe à manchon « Tiku »

茂 MAO-SENG 盛
57, Rue Jean-Dupuis Phố Mới), Hanoi
MÁY NÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chấn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

3013 MẬU-THỊNH kính cáo.

Biện-Tuyền lên xe kéo về nhà thương bó thuốc. Ông Cò lấy án kết tội mấy người, qua ngày sau thứ hai giải qua tòa Tư-Cự bị giam đề xử.

Lời bàn thừ. — Vì cớ nào Tư-Cự là người vô can lại sấn vào trong và đánh lộn nữa? Và lại nghe mấy bữa trước đây, Sáu Gỏi cũng có việc gây-gổ cùng Va, lý nào Va phải liều mình trong vòng tù tội mà cứu người nghịch với mình? Chuyện chi khác thì không rõ, chớ nếu quả Tư-Cự mà có lòng vì thấy kẻ lâm-nguy mà ra tay cứu giúp chẳng màng hai chữ tiền cừu, chỉ thương người bị nạn, thì cũng đáng khen cho Va có cái khí phách anh hùng vậy.

BẾN-TRE

Tử thi vô chủ. — Mới đây làng Phước-long tổng Bảo-hựu nổi mõ lên thanh, có ý qui đâu nhìn nhận một cái tử thi con trai chết đuối lối 11, 12 tuổi là con của ai tấp vào bãi gần làng đó. Nhưng chẳng có ai mất con lạc cháu chi cả, nên làng phải chạy báo cho thầy cai và quan biện lý hay.

Thật con ai vô phước, không rõ vì cớ gì mà phải thác một cách tồi tàn như vậy rất nên tội nghiệp mà cũng vì tên vô phước thác tuổi hãy còn thơ chưa làm chi cho đời biết tên tuổi, chớ phải nó là tay chí sĩ thì đã có kền kền quạ quạ lôi thây về chia nhau xực rồi đó. Cũng thì chết mà người chẳng ai nhìn, người lại nhiều kẻ xúm nhau giành xé.

Vớt sò bỏ mạng. — Sò huyết là món ăn ngon, nhất là mấy người biết nống rượu ưa lắm, thế nên mấy người ở gần biển Ba tri ra đi vớt sò để bán mà lấy tiền. vì bán rất đắt. Mà cũng vì đi vớt sò nên hôm ngày 14-8-28 rồi đây có ba người An-hòa-Tây, tổng Bảo-trị (Bến-tre) tên Thị-Phong, và 2 người đàn ông tên Keo cùng tên Tộ, bơi đi ra cồn thì vô bãi, mò vớt sò, vọp rất nhiều, đến khi trở về, trời vừng chuyển mưa, giông gió ào ào thổi đến, sóng biển nổi lên nhận ngay chiếc xuồng chìm, nên cả ba đều nhào theo ngọn sóng. Hiện nay đã tìm được thây đủ hết. Thật tội nghiệp kẻ nghèo vớt từ con sò đổi tiền ăn gạo. chẳng may thiệt mạng vì giông gió bất kỳ làm phải xa miền trần thế.

Bài này viết vừa rồi lại tiếp được tin cũng hết chiếm tại làng Hưn-thạnh Bao-phước, người vô phúc tên là Mực đi thụ cá băng sao với hai tên nữa cũng bị gió lớn, chìm xuồng mà vong mạng, hai người kia nhảy lội khỏi, duy tên Mực mạn hơi đuối sức nên chìm luôn ngay cù lao Linh cùng Hàm-luông. Mực cũng nghèo nên kêo ba người kia mà lênh nợ đời cho khỏi trả

TRA VINH

Xe hơi đụng chết ba người. — Tại đường mặc Bắc về Tiểu-cần, hôm ngày thứ bảy nhằm 11-8-28, 1 cái xe hiệu Berliet của hãng Đồng-phát tên Lư-v-Mùi Chauffeur. xe sở bộ hành chật cứng giữa đường Chauffeur hơi hỏng lật tay bánh đâm vô cây sao rất mạnh. Bộ hành trên xe 3 người chết tại trận, còn 6 người bị bệnh nặng chẳng biết sống chết lẽ nào, chở cả thảy về dưỡng đường Travinh, còn chauffeur giam vào khám, vụ ấy còn đang phân xử.

BIENHOA

Một con trâu chết rất thảm thiết. — Một buổi chiều kia tại làng Phước-thiền (Biên-hòa) có một con trâu vừa nhắm mắt thì đã đánh hơi ruồi bay lại bu đen chung quanh con thú. Ruồi là ai? ấy là mấy cậu đi kiếm thịt đặng về nhậu rượu, tay thì cầm mác bén xúm lại mà phân thây con thú, còn đàn bà con nít thì rần rần bưng rổ đi tới đám đông ấy dường như đó mua vật chi quí báu vậy. Tôi vừa ngang qua xem thấy lấy làm thảm thương con thú vô cùng, vì nó có ích cho chúng ta, người nông phu nhờ nó mà kéo cày bừa cấy hái cho có cơm gạo đặng chúng ta no thân ấm áo, có lý nào lại đem lòng không thương mà ra tay làm như vậy. thiệt là tôi còn nhỏ dại mà dám chê rằng mấy cậu đó không có lương tâm chi ráo. Vậy thì từ rày sắp về sau xin mấy cậu bỏ thói ấy đi chớ nên làm mà tội nghiệp cho loài thú vật.

Institution TRƯƠNG-MINH-SANH

Đến ngày 1er Septembre này thì bắt đầu khai trường: từ lớp đồng-ấu cho đến lớp năm thứ tư ban thành chung. Năm nay lớp dạy thi vào trường Bảo-hộ, trường Cao-đẳng lục lộ, trường thương mại, lớp dạy học-sinh thi vào các sở nhà nước, hay là thi bằng cao đẳng tiểu học thì đều dạy ban đêm từ 6 giờ đến 9 giờ. Học sinh muốn theo học ban bằng cao-đẳng tiểu-học tây thì không cần có bằng sơ-đẳng Pháp-Việt, miễn là có sức học mà thôi, nhưng ít ra sức học phải bằng học trò lớp cao-đẳng sơ-học pháp việt.

Nhà trường vẫn nhận lưu học sinh như mọi năm.

Nhà ở phố hàng Vôi đằng sau máy đèn nay đang chữa, tới tháng 11 tây mới xong. Vậy nay hãy học tạm tại trường bên cạnh nhà thương Phủ-doãn sau nhà Trung-Bắc cũ, Rue Jullen Blanc như năm ngoái.

7.505

Dépuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền: 1$30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: 0$80
BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
51, phố Paul-Bert, Hanoi
1969

Thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX làm cho mắt các ngài khỏi đau, khỏi mà được trông thấy tỏ rõ, tức cũng như mặt trời kia soi sáng cho các người.

Phàm hễ mắt hơi đau, hơi đỏ, hơi nhấp-nhem một tý, đờ là những cái khởi-điểm của bệnh toét mắt cùng các bệnh đau mắt nguy-hiểm khác nữa.

Vậy nếu những khi ấy, các ngài có sẵn ngay một lọ thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX ở trong nhà mà tra ngay đi, thì tức-khắc làm cho mắt khỏi đau, không sinh nặng ra được.

Các ngài chớ quên rằng nếu trễ-nhác một chút là có thể gây nên cái nạn mù mắt đấy.

Vậy tức-khắc ngay bấy giờ các ngài nên mua ngay, hay viết thư bảo hiệu thuốc gửi bán cho một lọ:

COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX là thuốc chuyên trị bệnh đau mắt rất thần-hiệu và rất rẻ tiền.

Có ba hào một lọ thôi (0$30).

Phàm lọ thuốc nào không có đề đủ chữ COLLYRE JAUNE DU Dr CASAUX thì chớ có mua. Vì thuốc ấy hay, nên nhiều kẻ làm giả-mạo lắm.

Thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX có bán ở hiệu thuốc:

CHASSAGNE, 59, Rue Paul Bert, Hanoi và ở khắp các hiệu thuốc tốt khác.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài duyệt báo biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt quí ông nào mua thì gửi tiền cho: hễ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. Mua báo thì tính từ rằm hoặc mồng một tháng tây trở đi cho gọn.

THÉ LYON

Nay bản-hiệu mới nhận được các thứ chè ở Vũ gi mới sang rất nhiều không thể kể siết, nay kể lược sơ để các ngài rõ: nhất phẩm, Song mỹ liên tâm, ô long, thủy tiên và các thứ chè các ngài thường dùng ở tiệm cao lâu như Long tỉnh, Quan âm, La hán v. v. Xin kính mời các liệt vị khán quan quá bộ đến bản-hiệu xem sẽ được như ý của ngài xưa nay hâm mộ công nhận cho là chè tốt hương thơm giá rẻ. Vậy các ngài có lòng chiếu-cố bản-hiệu rất lấy làm hân-hạnh lắm.

Bản chủ nhân V. T. F. dit kamlai
18 Cantonnais télép. 489 Hanoi
140 rue Chinois Haiphong télép. 272

CHỈ MỘT THỨ
RƯỢU BỔ
33.500

là làm cho người ta lại được mạnh mẽ, khỏi mệt nhọc, bớt sự xanh sao, mà thêm được cường tráng để mà hưởng những lạc-thú ngày Nguyên-đán mà thôi.

Giá mỗi chai: 2$10

Bán tại hiệu CHASSAGNE
59, Phố Tràng-Tiền
HANOI

Làm thế nào mà chữa được

Một người ở chốn thôn quê ngộ khi gặp có tật bệnh gì, thì chẳng ai là chẳng thường [illegible] tự vấn rằng: (Làm thế nào mà chữa được tật bệnh này) Vì chưng xa nơi tỉnh thành, thầy chẳng có, thuốc thì không, thành thử người ốm chẳng có phương pháp thuốc thang gì mà chữa [illegible] cả. Bởi vậy phàm các người ở chốn thôn quê, ai nấy đều cần phải tàng trữ có một cuốn sách nói đủ các thứ thuốc cần dùng ở chốn thôn quê và mọi điều chỉ bảo cho biết cách dùng các thứ thuốc ấy. Hằng ngày hiệu bào chế Chassagne ở Hanoi vẫn tiếp được vô số thư từ ở các nơi gửi về hỏi về việc ấy, nên lâu nay hiệu bào chế ấy vẫn cố sức kiếm cách làm cho ai nấy được như ý. [illegible] vì thư gửi về hỏi càng ngày càng nhiều không thể phúc đáp riêng từng người được, bởi nên hiệu bào chế ấy có soạn riêng ra một cuốn sách dày 170 trang, vừa bằng chữ Pháp, [illegible] chữ Quốc ngữ, nói kỹ càng đủ cả mọi [illegible] cần thiết rất thường dùng.

Đại khái có những chương sau này:

1. NHỮNG LÚC KHẨN CẤP, nghĩa là những bệnh cần phải chữa chạy ngay lập tức nếu không thì thành ra nguy hiểm to; đại để như: Ngạt, chảy máu, bỏng, gẫy xương, [illegible] thắt cổ, phát giận, người đi vân vân....
2. LỜI KHUYÊN CÁC BÀ MẸ. Nói về cách tuyệt hảo nuôi con trẻ, mọi sự đề phòng để tránh các tật bệnh cho con trẻ và các cách chữa trị các tật bệnh ấy.
3. MỌI ĐIỀU KHUYÊN BẢO VỀ VIỆC THÚ Y. Sản nghiệp người nhà quê là chỉ trông vào đàn trâu bò, vì vậy trong cuốn sách ấy chúng tôi dành để một chương dài nói về sự sinh [illegible] với giống vật mà trong nhà [illegible] giữ gìn cho các giống vật ấy khỏe mạnh luôn và cách chữa [illegible] trong nhà [illegible].
4. CÁCH GIỮ NƯỚC UỐNG [illegible] TRONG SẠCH. Biết bao tật bệnh sinh ra là chỉ tại nước uống đục bẩn, [illegible]; vậy cần phải [illegible] cho nước được trong sạch mới được; trong chương [illegible] chỉ bảo mọi cách thực [illegible] và không tốn tiền để giữ cho nước uống được trong sạch.
5. NHỮNG BỆNH XOÀNG [illegible] KHINH THƯỜNG. Như bệnh thấp, bệnh đau [illegible] đau dạ dày, đau gân, bệnh run. [illegible] bệnh ấy lại phải có người rõ một cách giản [illegible] thực hành đã công [illegible].
6. BỆNH ĐAU DẠ DÀY. [illegible] người Nam mắc phải [illegible] trong chương này thì sẽ thấy cách chữa thấy công hiệu.
7. CÁC BỆNH TẬT CỦA ĐÀN BÀ. Đàn bà thường có tật bệnh luôn, rất đau đớn; nếu [illegible] chữa cho [illegible].
8. CÁC BỆNH PHONG TÌNH. [illegible] nhiều và rất nguy hiểm cho người bệnh và cho [illegible].
9. CÁC CHẤT ĐỘC. Mỗi chương đều nói [illegible] cách chữa các chứng ngộ độc và làm giải [illegible] vân vân... Lại có nói đủ các cái phương thuốc tây cùng các lời chỉ bảo rất kỹ càng và những vấn đề rất có ích cho các người ở xa nơi thanh thị nữa. Cuốn sách này, ai hỏi xin [illegible] không, không lấy tiền. Vậy ai muốn xin cuốn sách ấy thì nên viết thư về [illegible]

HIỆU BÀO CHẾ CHASSAGNE 59, Phố Paul Bert Hanoi

Trong thư [illegible] 5 xu cước để gửi. Mà nên viết thư [illegible]

1551

MỘT ĐÊM YÊN DẤC

Chớ đánh thức bà ta dậy. Bà ta ngủ yên dấc, êm-đềm dễ chịu như dấc ngủ thường. Bà ta cần phải ngủ lắm, như vậy sẽ phục được sức bị tổn-hại bởi sự không ngủ được, và sự đau-đớn. Lúc thức dậy, tươi-cười, chứ không nặng đầu. Ấy chỉ uống hai thìa:

SIROP de FOLLET

Chế bằng Hydrate de Chloral

mà ngủ được yên dấc như thế đấy. Thuốc ấy không phải là một thứ thuốc mới, kể có đã năm chục năm nay. mà vẫn có tiếng bao giờ cũng công-hiệu, đâu đâu cũng dùng thuốc này thế cho các thuốc về loài nha-phiến, là các thuốc có lắm điều bất-tiện, và lắm điều nguy-hiểm. Không bao giờ làm cho nôn, cho đau dạ-dầy. Dùng từ một đến ba thìa lớn (con trẻ thì từ hai đến bốn thìa con) thì ngủ được yên dấc, mà phục được sức bị tổn-hại về chứng không ngủ được, trong các bệnh nhức đầu, đau gân, đau thận, ho hen. Người ta cũng dùng thuốc ấy để làm cho sản-dục đỡ đau.

Mỗi lọ có một cái giấy gián bốn sắc, có chữ ký Follet. Nên đòi lấy thứ có dấu-hiệu ấy.

Bán tại các hàng bào chế tốt.

BÁN BUÔN TẠI:
Maison FRÈRE, 19, Rue Jacob
Paris (6e)

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT — HANOI

Même Mon à Saigon: GRANDS MAGASINS CHARNER

A partir du 27 Août

Vụ khai Trường

Bảng đá các hạng	4 fr., 2 fr. và 0 fr. 75
Vở viết học trò giá từ	0 fr. 55
Bút chì đen gỗ sơn	0 fr. 15
Tẩy chì hiệu Eléphant	0 fr 60
Ngòi bút « Sergent major », mỗi hộp 100	6 fr. 50
Hộp đựng bút bằng giấy bồi sơn giá từ	4 fr. 50
Thước kẻ gỗ sơn đen	0 fr 45
Cặp sách bằng da đen, 2 túi	24 fr. 00

HỎI GIÂY KHAI GIÁ HÀNG

Trung Bắc Tân Văn

ĐÈN MĂNG-SÔNG

(LAMPE COLEMAN)

SÁNG NHƯ SAO BĂNG!

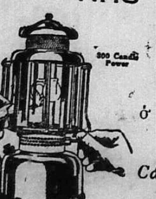

Rứt tiện cho các nhà
sang-trọng
và các khách-sạn
ở khắp các nơi không có
đèn điện

Cách dùng rất giản-dị!
Thắp không tốn!

Bán tại: L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Bến thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saïgon, Pnom Penh.

3007

Đẹp như đánh phấn
Da mềm mát mẻ

Là bởi xà-phòng con gà
Đại biểu Demang Banets

Agents d'Annonces en Europe:
L. MAYENCE & Cie
DAVIGNON, BOURDET & Cie, Succrs
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Urecédrol Galle

Thuốc mới trừ bệnh lậu, chế bằng Essence de Cèdrus Atlantica. Tốt hơn các thứ thuốc đàn-hương không bao giờ làm đau thận, và trị bệnh rất chóng

BÁN TẠI

Hanoi, hiệu Chassagne.
Haiphong, hiệu Aronemiche.

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Bệnh lậu (Blennoragie) thì ai cũng biết hễ điều-trị không khéo thì nó hóa ra một thứ bệnh nặng là bệnh kén (prostale), nghĩa là nó sưng một cái hạch ở dưới bàng-quang. Người bị lậu đã thành kén thì thường muốn đi đại tiểu tiện mà không đi được, hay mỏi đùi, đau lưng, đi cũng đau ngồi cũng khổ mà nhất là khi ngồi xe thì lại khổ hơn nữa. Khi đi đại tiện mà cố rặn thì ra một thứ phân loãng hơi vàng vàng xanh mà cũng có khi lại dính một tí máu. Sự đó là thường bởi muốn đi tiểu tiện quá hóa sinh ra thế.

Cái chứng bệnh ấy có thể chuyển sang bệnh nặng đến nỗi ốm yếu đi và mất sinh con đẻ cái nữa. Xưa kia, bệnh ấy rất là khó chữa. Nhưng ngày nay chữa lại rất là dễ, ấy cũng là nhờ có thứ thuốc *Santal Monal*, nó làm cho khỏi mắc phải bệnh lậu kén, hay những chứng bệnh khác nữa trong khi đau lậu. Thuốc *Santal Monal* này làm cho nước tiểu thành ra xanh, và có nhiều tinh chất riêng và rất bổ, lẫn vào nước tiểu để rửa những tỳ thận ở bàng-quang, nhờ thế bệnh lậu tức thì khỏi hẳn và không sợ bệnh gì sinh ra được nữa.

Vậy thì khi mới mắc bệnh lậu phải nên dùng ngay thuốc *Santal Monal*.

Ở các hàng bào chế lọ đều có bán cả.

3645

Agences d'annonces en Europe:
SOCIÉTÉ MUTUELLE de Publicité
14, RUE ROUGEMONT,
PARIS (IXe)

LIỆT KHÍ LIỆT GÂN

Yếu sức mỏn dâm, lảo nhược sớm
Uống thuốc liều **Pilules Ginat** mau mạnh hết
Có bán cùng các nhà bán thuốc
SPÉCIALITÉS PEYRARD, 46, rue de Grenelle, PARIS

THUỐC NHỨC ĐẦU

ASPIRINE DES USINES DU RHONE

CHỮA KHỎI:
NHỨC ĐẦU
BỆNH CẢM
BỆNH GHÍP
CÁC CHỨNG ĐAU NHỨC

Thuốc nào tự nhận là công hiệu hơn cũng chớ tin

NHẬN KỸ TÊN HIỆU
"USINES DU RHONE"
mới chắc là được thuốc bào chế tinh sảo và công hiệu

1207

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

ŒNO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và đàn bà ở cữ .... Một litre:* **2$40**
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.
ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai:* **1,25**
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai:* **1,25**
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.
SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm .... Một chai:* **1,50**
GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều .... Một chai:* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3003

HỠI NGƯỜI KÉM HUYẾT, BẠI DƯƠNG, KIỆT LỰC, NGƯỜI TRÍ NÃO SUY-ĐỒI,

Các người thất lực, mất ăn, mất ngủ, đêm thâu chẳn chọc, vì đấy mà lo nghĩ xa gần, không còn giám tin ở mình nữa. Trí ký-ức (trí nhớ) một ngày một giảm, đó tỏ ra rằng bộ não đã suy, nhưng mà còn có thể bồi bổ lại được, vậy nên uống ngay thuốc

ELIXIR ZIDAL

Của Bác-sỹ OMNÈS

Uống thuốc mỹ-tửu này thì tức khắc thấy bộ thần kinh được yên, ăn ngon ngủ kỹ rồi sức lực tăng lên bội phần.

Bác-sỹ SALLES, 11, Boul. de Strasbourg, PARIS
Có bán ở các hiệu thuốc tây

CHÈ 寧泰

Quý-khách muốn xơi thứ chè quanh năm thơm ngon, xin lưu-tâm chiêu-cố xơi chè chính-hiệu NINH-THAI thời quý-khách sẽ được mãn-ý.

NINH-THAI
19, Rue des Cantonnais, Hanoi
113, Phố Khách, Haiphong
78, Phố hàng Trống, Nam-định

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán đồ [illegible]

RƯỢU CỦA ÔNG CÓ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TẠNG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RÉT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này hay lắm đã rồi dùng thiên hạ đâu đâu cũng biết không có thuốc nào hay bằng. Thuốc QUINA LAROCHE là thuốc hay hơn hết cho bổ sức lại, bổ tạng phủ, trị bịnh rét làm cho ăn tiêu, thuốc đó lấy làm hay cả thế gian ai không đều quên đặng.

Ai ai dùng nó cũng đặng, nhưng là người bịnh ọp cùng đàn bà hay là con nít. Thuốc đó trị bịnh sau này: bịnh hư huyết yếu đuối, huyết suy, bổ sức lại các bịnh làm cho con người yếu đuối, bỉ trái ban, ho cảm mạo tức ngực, rét ban của lưỡi trắng. [illegible] trong tì vị các bịnh đó đều dùng chắc tay thuốc QUINA LAROCHE đặng.

Con nít huyết suy và con gái lúc đang lớn cũng đờn bà kể khi lúc sanh sản, cũng như mấy bịnh kể trước đây đều nên uống thuốc QUINA LAROCHE.

Những người nào ở xứ hay có thấp rét cũng chẳng nên quên dùng thuốc đó.

Các bịnh kể trên đây thuốc đó trị lấy làm mau và chắc. Chẳng những nó trừ hết mà thì còn lại ngày sau trong mình mạnh khỏe, lại thêm sức lực, ăn uống ngon có chứng và chúng ta giữa kêu thuốc đó rằng: Nước ngọc thạch của thiên thần chế ra (Liquide de Jade) lời tục ngữ của người Tàu cho những thứ thuốc trị bịnh hay hơn hết thảy không thuốc nào bằng.

Từ khi chúng ta bán thuốc QUINA LAROCHE thì chúng ta có đặng cả vạn giấy chứng và thơ cám ơn của mấy người bịnh và cả vạn giấy của các quan lương y khen nâng lòng ta

Rất tại thuốc nước QUINA LAROCHE là một thứ thuốc làm lợi cho người hơn hết thảy.

CÁCH DÙNG

Rượu QUINA LAROCHE phải uống từ một ly tới ba ly có bán theo chai rượu trọn một ngày trong hai bữa ăn. Còn muốn trị bịnh rét thì mỗi một khắc đồng hồ uống một ly, uống 2 ly trước cữ rét 2 giờ rưỡi, thứ ấy ly chót uống trước cữ nửa giờ.

Thuốc QUINA LAROCHE thường thì uống không pha nước mà khi trời nóng nực thì pha nước vô mà uống cho đã khát.

COMAR VÀ CÔNG-TY
Ông thầy bán thuốc hạng nhứt tại Paris

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN-HÀNG

東法滙理銀行

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

TƯ BẢN DỰ ĐỊNH: Francs [illegible].000.000
TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN TỪ NGÀY 30 JUIN 1927: » 85.500.000

HỘI-ĐỒNG TRỊ-SỰ:

Chánh trị-sự: M. STANISLAS SIMON, Chánh-hội-đồng trị-sự công-ty hỏa-xa Vân-nam;
Phó trị-sự: M. PAUL BOYER, Chánh-hội Thương-cục Comptoir National d'Escompte de Paris;
Tổng quản-lý chủ-nhiệm: M. RENÉ THION DE LA CHAUME, Nguyên thanh-tra Thi-chính-hô.

Chánh quán tại: 96, Boulevard Haussmann, Paris (VIIIe)

CHI ĐIẾM CÁC NƠI:

BÊN TÀU	ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Canton	Battambang	Bangkok
Fort-Bayard	Cantho	Nouméa
Hankeou	Haiphong	Papeete
Honkong	Hanoi	Pondichéry
Mongtzeu	Namdinh	Singapore
Pékin	Pnompenh	
Shanghai	Saigon	
Tiêntsin	Tourane	
Yunnanfou	Vinh	
	Quinhơn	

Phóng sự khắp ca toàn cầu

Giao dịch đủ các công việc thuộc về ngân-hàng — đổi chác tiền bạc — Mua bán quốc trái — Cho thuê cả tủ bạc (Ai muốn hiểu rõ cứ đến tận nơi mà hỏi).

Điểm-Lưu-Tín-Điều:
INDOCHINE

GIẤY NÓI:
Hanoi Số 497.
Haiphong 26.
Namdinh 80.
Vinh 45.

Luan

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

Marius, baissant les paupières pour empêcher ses larmes de couler, fit un pas et murmura entre ses lèvres contractées convulsivement pour arrêter les sanglots:

— Mon père!

— Et vous aussi, vous me pardonnez! dit Jean Valjean.

Marius ne put trouver une parole, et Jean Valjean ajouta: — Merci.

Cosette arracha son châle et jeta son chapeau sur le lit.

— Cela me gêne, dit-elle.

Et, s'asseyant sur les genoux du vieillard, elle écarta ses cheveux blancs d'un mouvement adorable, et lui baisa le front.

Jean Valjean se laissait faire, égaré.

Cosette, qui ne comprenait que très confusément, redoublait ses caresses, comme si elle voulait payer la dette de Marius.

Jean Valjean balbutiait:

— Comme on est bête! Je croyais que je ne la verrais plus. Figurez-vous, monsieur Pontmercy, qu'au moment où vous êtes entré, je me disais: C'est fini. Voilà sa petite robe, je suis un misérable homme, je ne verrai plus Cosette, je disais cela au moment même où vous montiez l'escalier. Étais-je idiot! Voilà comme on est idiot! Mais on compte sans le bon Dieu. Le bon Dieu dit: Tu t'imagines qu'on va t'abandonner, bêta! Non non, ça ne se passera pas comme ça. Allons, il y a là un pauvre bonhomme qui a besoin d'un ange. Et l'ange vient; et l'on revoit sa Cosette, et l'on revoit sa petite Cosette! Ah! j'étais bien malheureux.

Il fut un moment sans pouvoir parler, puis il poursuivit:

— J'avais vraiment besoin de voir Cosette une petite fois de temps en temps. Un cœur, cela veut un os à ronger. Cependant je sentais bien que j'étais de trop. Je me donnais des raisons. Ils n'ont pas besoin de toi, reste dans ton coin, on n'a pas le droit de s'éterniser. Ah! Dieu béni, je la revois! Sais tu, Cosette, que ton mari est très beau? Ah! tu as un joli col brodé, à la bonne heure. J'aime ce dessin là. C'est ton mari qui l'a choisi, n'est-ce pas? Et puis, il te faudra des cachemires. Monsieur Pontmercy, laissez-moi la tutoyer. Ce n'est pas pour longtemps.

Et Cosette reprenait:

— Quelle méchanceté de nous avoir laissés comme cela! Où êtes-vous donc allé? pourquoi avez-vous été si longtemps? Autrefois vos voyages ne duraient pas plus de trois ou quatre jours. J'ai envoyé Nicolette, on répondait toujours: Il est absent. Depuis quand êtes-vous revenu? Pourquoi ne pas nous l'avoir fait savoir? Savez-vous que vous êtes très changé? Ah! le vilain père! il a été malade, et nous ne l'avons pas su! Tiens, Marius, tâte sa main comme elle est froide!

— Ainsi vous voilà! Monsieur Pontmercy, vous me pardonnez! répéta Jean Valjean.

A ce mot, que Jean Valjean venait de rire, tout ce qui se gonflait dans le cœur de Marius trouva une issue, il éclata:

— Cosette, entends-tu? il en est là! il me demande pardon. Et sais-tu ce qu'il m'a fait, Cosette? il m'a sauvé la vie. Il a fait plus. Il t'a donnée à moi. Et après m'avoir sauvé, et après t'avoir donnée à moi, Cosette, qu'a-t-il fait de lui-même? il s'est sacrifié. Voilà l'homme. Et, à moi l'ingrat, à moi l'oublieux, à moi l'impitoyable, à moi le coupable, il me dit: Merci! Cosette, toute ma vie passée aux pieds de cet homme sera trop peu. Cette barricade, cet égout, cette fournaise, ce cloaque, il a tout traversé pour moi, pour toi, Cosette! Il m'a emporté à travers toutes les morts qu'il écartait de moi et qu'il acceptait pour lui. Tous les courages, toutes les vertus, tous les héroïsmes, toutes les saintetés, il les a! Cosette, cet homme-là, c'est l'ange!

— Chut! chut! dit tout bas Jean Valjean. Pourquoi dire tout cela?

— Mais vous! s'écria Marius avec une colère où il y avait de la vénération, pourquoi ne l'avez-vous pas dit? C'est votre faute aussi. Vous sauvez la vie aux gens, et vous le leur cachez! Vous faites plus, sous prétexte de vous démasquer, vous vous calomniez. C'est affreux.

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

XÃ-HỘI tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch

(Tiếp theo)

Marius nhắm mắt lại cho lệ đừng chảy, rồi tiến một bước, lầm-bầm trong miệng, môi thì cố mím lại để cố cầm tiếng khóc:

— Cha tôi!

Jean Valjean nói:

— Ông cũng vậy, ông cũng tha oán cho tôi đấy à!

Marius không tìm được ra một tiếng nào mà đáp lại.

Jean Valjean nói:

— Vạn tạ.

Cosette thì giằng cái khăn quàng cổ ra, rồi cởi mũ vứt lên giường mà rằng:

— Những đồ này bận-bịu cho tôi quá.

Rồi thì ngồi lên gối ông già khẽ tay rẽ món tóc bạc ông ra, một cách dễ-thương lắm-lắm, mà hôn vào trán ông.

Ông để yên cho mà làm, khi ấy ông như mê như hoảng.

Cosette cũng vẫn chưa được rõ hết sự-tình, cho nên cứ hôn trán ông lão, tự-hồ như gắng sức trả hết nợ cho chồng đối với ông vậy.

Jean Valjean lại nói:

— Người ta ra xuẩn-ngốc thật! Tôi vẫn cứ tưởng không bao giờ tôi còn được thấy mặt con tôi nữa. *Pontmercy* ông hỡi, ông tính, giữa lúc ông bước vào đây thì tôi đương bụng bảo dạ: Thôi, vậy là hết. Cái áo của con nhỏ ngày xưa kia, tôi là một kẻ khốn-nạn, không bao giờ tôi còn được gặp *Cosette* nữa. Giữa lúc ông trèo thang lên đây thì tôi đương nói như thế. Thế phỏng tôi có xuẩn-ngốc hay không! Đấy, người ta hay xuẩn-ngốc như thế! Nhưng là bởi người ta không nhớ đến rằng cái gì cũng có Thiên-chúa. Thiên-chúa khi ấy nói rằng: Mày nghĩ chúng bỏ mày chết chẳng gặp ai như vậy hay sao, thằng ngu dại kia? Không, không, đâu lại có ra như thế được. Thôi thôi, ở trong xó kia có một thằng già khốn-nạn đương cần đến một vị thiên-thần. Thiên-chúa nói thế thì thiên-thần ở đâu hiện ngay xuống. Ta lại được nhìn thấy *Cosette*, ta lại được nom mặt *Cosette* bé-bỏng của ta! Tội-nghiệp cho ta lúc nãy thật là sầu-khổ!

Ông lặng yên một lát, rồi ông lại nói:

— Ta cần phải được gặp *Cosette* một đôi khi gọi là. Than ôi, một tấm lòng cũng như là một con cho, thằng hoặc phải có cái xương mà gặm. Tuy vậy ta vẫn biết thân ta là một người thừa. Cho nên ta đã hết sức biện lẽ cho ta nghe: Họ không cần gì đến mi đâu, âu là mi cứ ở yên trong xó đó, ở đời không ai có quyền được bắt người ta phải dung mình mãi. Bây giờ thì trời ơi là trời, tôi cảm tạ ân Thiên-chúa, đã để cho tôi lại còn được gặp *Cosette*! *Cosette* con ơi, con có biết chăng, chồng của con thật là một đứng nam-nhi tuấn-nhã? À, hôm nay con khoác một cái cổ áo thêu rất đẹp, vậy là phải lắm. Cái kiểu thêu này ta thích lắm. Chồng con chọn cho con đó phải không? Mấy lại, rồi thì con còn phải sắm cho nhiều các thứ hàng Ca-sơ-mi. *Pontmercy* ông hỡi, ông cho phép tôi mày-tao với nó, nhé. Chẳng bao lâu nữa.

Cosette lại nói:

— Cha tệ làm sao mà bỏ chúng con như thế! Cha đi đâu thế vậy? Sao mà cha đi vắng lâu đường ấy? Ngày xưa cha đi đâu thì chỉ trong ba bốn ngày lại về. Con đã mấy lần sai con *Nicolette* lại hỏi, thì ở đây họ cứ một niềm nói rằng cha đi vắng. Cha về từ bao giờ? Sao cha về lại không báo tin ngay cho chúng con biết? Cha có biết chăng, cha độ rày kém sắc lắm? Cha đâu mà lại có cha xấu cha tệ như vậy! Đau-yếu gì cũng chẳng cho các con biết! Ô này, *Marius*, thử rờ tay cha mà xem, sao tay lạnh ngắt thế này!

Jean Valjean cứ rủ-rỉ nói đi nói lại mấy lần:

— Vậy ra ông đến đó rồi. *Pontmercy* ông hỡi. Ông tha thứ cho tôi rồi đấy chứ!

Jean Valjean nói đi nói lại câu ấy như vậy, thì bao nhiêu những cảm-tình sung uất ở trong lòng *Marius* bây giờ không chưa được nữa, nó mới phải phì ra nổ ra.

— *Cosette* có nghe đó chăng? Tội-nghiệp, đến bây giờ mà ông này còn như thế đó! Ông xin lỗi với tôi. *Cosette* có biết ông đã phạm với tôi lỗi gì chăng? Ông đã cứu cho tôi khỏi chết. Ông lại còn thi-ân với tôi thế khác nữa. Ông đem mình mà cho tôi. Còn thân ông thì ông xử với thân ông thế nào, *Cosette* biết không? Ông đã quên đứt, đã bỏ đứt cái thân ông đi. Người này ăn ở như vậy đó. Rồi thì, đối với tôi là cái thằng bạc-nghĩa, đối với tôi là cái thằng quên-ơn, đối với tôi là cái thằng vô-tình, đối với tôi là cái thằng có tội, ông lại còn nói: *merci!* *Cosette* ơi, cả một đời tôi hầu-hạ ở dưới chân ông, tưởng cũng chưa trả được nghĩa thí nào. Thì ra cái chiến-lũy đó, cái cống đó, cái chỗ lửa đó kia, cái vũng nước dơ nọ, ông đã vị tôi, vị mình, vị *Cosette* mà xông-pha hết cả! Ông đã vác tôi mà vượt qua đủ các thứ chết mà giữ được cho tôi hoàn-toàn tính-mệnh, như là ông chết ông cũng đành. Bao nhiêu can-đảm, bao nhiêu đạo-đức, bao nhiêu hào-khí, bao nhiêu cao-thượng, ông đã gồm đủ cả. *Cosette* ơi, cái người đó, tức là thiên-thần!

Jean Valjean khẽ-khẽ nói:

— Sst! Sst! Nói làm gì những câu ấy?

Marius nổi khùng lên, nhưng trong cái khùng ấy biết bao nhiêu là tình kính-trọng, mà cãi rằng:

— Nhưng mà ông! Thì làm sao ông không nói? Sự này cũng là tại ông! Ông cứu người ta khỏi chết, rồi ông lại giấu không cho người ta biết! Mà nào có thế mà thôi, ông lại còn lấy nê phá-phủ chân-tình, mà tự mình buộc xấu cho mình nữa. Ác-nghiệt quá!

(Còn nữa)

Những hồi từ đầu, đã in thành mười hai quyển, một bên chữ Pháp một bên Quốc-văn, bán giá như sau này:

Phần	Quyển	Trang		Giá
Phần thứ nhất	Quyển I	223	trang, bán	0$30
	» II	205	—	0 40
	» III và IV	155	—	0 35
	» V và VI	135	—	0 40
	» VII và VIII	219	—	0 65
Phần thứ hai	Quyển I	213	trang, bán	0$45
	» II và III	237	—	0 55
	» IV, V và VI	270	—	0 60
	» VII và VIII	251	—	0 55
Phần thứ ba	Quyển I, II và III	251	trang, bán	0$55
	— Quyển IV, V, VI và VII	299	—	0 65
	— Quyển VIII	305	—	0 65

Ở xa tính thêm tiền cước, mỗi quyển: . . . . 0$20
Cả mười hai quyển gửi làm một gói, tiền cước . . . . 1 [illegible]

Khảo về y-học cũ của ta

Cẩm-nang trích lục

Dược tính

(Tiếp theo)

Độc hoạt (獨活)

Độc hoạt là một loài cỏ gió không lướt, mà bỗng dưng không có gió thì tự nhiên lay chuyển, cho nên gọi là độc-hoạt, nghĩa là tự nó hoạt động, người ta cũng có gọi là độc-giao thảo.

Tính chất khí vị

Độc-hoạt bẩm thụ khí thuần dương của giời đất, vị cũng khổ cũng cam cũng tân, khí cũng ôn, cũng không có chất độc, như là khương-hoạt.

Công dụng

Độc-hoạt là thuần dương dược, bởi thế nó thẳng tới vào túc thiếu âm thận kinh, khí phận.

Độc-hoạt chủ trị phục phong thấp phạm buốt đầu thuộc chứng bệnh kinh thiếu âm (1), và thấp tí phong (2), phi độc-hoạt không chữa khỏi, nhưng trừ ra bệnh phát về mùa hè, hoặc biểu hư tự hãn, thì nhất thiết cấm kị.

Lời cẩn án

Khương-hoạt, độc-hoạt cùng là phong thấp yếu dược, nhưng khương hoạt chủ lý, độc hoạt chủ lý phục phong (3), khương-hoạt khí thanh chủ hành khí mà giải tán vinh vệ, độc hoạt khí trọc, chủ hành huyết mà ôn dưỡng vinh vệ, vậy thì khương-hoạt có công phát biểu, độc-hoạt có công trợ biểu.

Sài hồ (柴胡)

Sài-hồ có hai giống, tiểu sài-hồ và ngân sài-hồ, tiểu sài thì nhỏ cái, ngân sài thì to cái, chất mềm sắc trắng ngà ngà vàng.

Tính chất khí vị

Sài-hồ bẩm vô thanh trọng xuân (tháng hai), vị khổ bình, khí vi hàn, (không lạnh mấy) tính thăng tán, không có chất độc.

Công dụng

Sài-hồ là thiếu dương kinh (tam tiêu, đởm) biểu dược, chủ sơ can, (tả can kinh hỏa tà), ở tạng thì chủ huyết, ở kinh thì chủ khí, (ở nội tạng thì theo huyết phận sơ giải, ở kinh mạch thì theo khí phận sơ giải), cho nên huyết dược khí dược gia sài hồ được cả.

Phàm đàm kết (đờm cặn), huyết ngưng (mạch máu ứ tắc), khí trệ hàn nhiệt vãng lai (sốt sốt rét rét không thành cơn), thương hàn ôn ngược (sốt rét thành cơn), nhĩ lung (tai ù), khẩu khổ (miệng đắng), đầu huyễn (óc choáng váng), mục xích (mắt đỏ) đầu thống (buốt đầu), hung hiếp thống (đau ngực đau mạn sườn), thấp tí, chân tay co rút, cả cho đến thai tiền đàn bà có mang, sản hậu, sau khi sinh đẻ, thấy tin không đều, nguyệt kỳ hoặc sớm hoặc muộn hoặc nhiều hoặc ít, sài hồ đều có thể liệu trị, nhưng cốt rằng tán tễ thì dùng sống, bổ tễ thì bạn sao mật và rượu, y pháp mới công hiệu.

Lời cẩn án

Sài-hồ là dược liệu thiếu dương kinh bán biểu bán lý, cho nên bệnh thuộc bán biểu bán lý, (lao ngược nóng âm ỷ ở trong xương), dùng cương tễ (hàn dược) không thể khiếp nhiệt, mới nên dùng sài hồ, nếu bệnh còn ở thái dương kinh. (bệnh ở biểu) mà đã vội dùng sài hồ, thì sợ dẫn nhiệt tà vào, khác nào người dắt giặc về nhà, hoặc bệnh thuộc âm kinh, (bệnh nhập lý) mà vẫn còn dùng sài hồ, thì khí huyết càng thêm hao tổn, cho nên bệnh khí hư mà dùng sài hồ chỉ nên gia ít chút để giúp sức cho sâm kỳ đó thôi, chứ không phải dùng sài-hồ thoái nhiệt, cái có lao chứng thuộc can kinh là nên dùng, nhưng cũng phải dùng ngân sài hồ, chứ không dùng tiểu sài hồ được, dùng sai thì giết người như bỡn.

Thăng ma (升麻)

Tính chất khí vị

Thăng ma bẩm thụ khí thanh dương của giời đất, vị cam bình, khí vi hàn, tính thăng phù không có chất độc.

Công dụng

Thăng ma là dẫn dược, chủ thăng tán uất hỏa, thăng đề thanh khí. Phong tà xâm nhập ngoài bì phu, nhiệt khí xâm phạm trong cơ nhục, đau răng, đau cuống họng, buốt đầu đau bụng, miệng lở, đầu choáng, phong thũng, phong giản, ho lao, kiết lị, thoát giang, đàn bà hạ đới băng huyết, cả cho đến [illegible] quái tích, ôn dịch chướng lệ, thăng ma là dược liệu đối chứng cả, chỉ trừ ra bệnh huyết nghịch ẩu thổ, thượng thực hạ hư là cấm kị thôi, mà dẫu tễ thì thăng tán nên dùng sống, thăng liễm nên bạn sao dấm, thăng bổ nên bạn sao rượu và mật, y pháp mới công hiệu.

Lời cẩn án

Thăng ma bẩm thụ thanh khí, tính chủ thăng phù, thì nguyên khí hư nhược mà bệnh tả lị, băng lâm, thoát giang, gì chọc chẳng hạn, tất phải dùng thăng ma để thăng cử hạ hãm cho nên phương bổ trung, ông Đông-viên dùng thăng sài làm dẫn dược, cũng là có ý nghĩa lắm, những rằng thăng-ma thì dẫn thanh khí kinh túc dương minh lần theo chi lạc về bên hữu mà bốc lên, sài hồ thì dẫn thanh khí kinh túc thiếu dương lần theo chi lạc bên tả mà bốc lên, cái đó cũng nên phân biệt.

(Còn nữa) **Phùng-năng-Tĩnh**

---

(1) Phục phong là ngọn gió quấn xuống

(2) Thiếu âm đầu thống thì óc choáng váng, mắt mờ hàm răng đau buốt.

(3) Thấp tí phong là hai chân rời mỏi, hoặc nặng nề không cử động được.

La Pensée de l'Occident
(BIBLIOTHÈQUE DE TRADUCTIONS)

« Âu-Tây tư-tưởng »
(Dịch-văn thư-xã)

NHỮNG TRUYỆN ĐÃ IN XONG RỒI:

1 — Ba Người Ngự Lâm Pháo Thủ
toàn bộ, 18 quyển nhỏ, mỗi quyển: 0$06
hoặc đóng làm 4 quyển lớn có bìa,
toàn bộ: 1 00

2 — Tê lê-mặc phiêu lưu ký
toàn bộ, 10 quyển nhỏ, mỗi quyển: 0 06
hoặc đóng làm 2 quyển lớn có bìa,
toàn bộ: 0 60

3 — Lịch-sử ông Paul Bert
có ba quyển nhỏ, mỗi quyển: 0 0[illegible]

TIỀN CƯỚC GỞI RECOMMANDÉ:
1 bộ Ba Người Ngự Lâm Pháo Thủ. . . 0$3[illegible]
1 bộ Tê-lê-mặc phiêu lưu ký. . . . . 0 2[illegible]
3 quyển Lịch-sử ông Paul-Bert . . . . 0 1[illegible]
Cả ba thứ gửi làm một gói . . . . . . 0 4[illegible]

Mỗi tháng xuất-bản hai quyển nhỏ, mỗi quyển số ít là 64 trang, giá mỗi quyển 0$05.

Các ngài ở xa muốn ấy bản-xã gởi dần sách, xuất-bản quyển nào gởi quyển ấy, thì xin cứ gửi cho 1$00 hay là 2$00 trước; khi nào tính tiền sách và tiền cước gần hết, bản-xã sẽ có thư báo trước để các ngài lại gởi thêm tiền lấy sách liên-tiếp mà xem.

PHARMACIE MONTES
TONIQUE TONKINOIS

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Đổi tên làm rể

(Tiếp theo)

Quan huyện bảo Cao-Tán lui, gọi Vưu-Thần lên mắng rằng:

— Mày là một đứa gian trá, lộng giả thành chân đôi bên sinh sự đánh nhau, đều bởi tự mày mà ra cả. Muốn tất cả thế nào phải khai cho thật. Nếu không nói thật, ta đem gioi đòi ra đánh.

Vưu-Thần biết không nói không xong. Bèn kể lại lịch Cao-Tán kén rể, Nhan-Tuấn muốn lấy con gái nhà họ Cao, sợ rằng người xấu họ kém không thể lấy được, mới nhờ Tiền-Thanh là người có tài mạo kiêm toàn, đội tên mình đến cầu hôn. Khi cưới cũng nhờ Tiền-Thanh làm rể muốn đi đón dâu giúp. Không may gặp sự mưa gió, phải ở lưu lại nhà gái ba ngày là như thế..... Câu chuyện lôi thôi rắc rối, kể lể tường tận, không sót điều gì. Quan huyện gật đầu nói rằng: «Có lẽ thế thật». Lại gọi Nhan-Tuấn hỏi.

Nhan-Tuấn thấy Vưu-Thần đã nói hết thực-tình. Bất đắc-dĩ có thế nào cũng phải nói thú thực với quan như thế:

Quan huyện gọi Tiền-Thanh lên, thấy người tuổi trẻ tuấn tú, lại bị đòn đau, có lòng liên ái. Bèn bảo rằng:

— Ngươi đã đọc sách của đức Khổng-tử dạy, hiểu lễ của ông Chu-công đặt. Sao lại còn mạo danh làm chú rể mướn mà đi thân nghinh? Cùng mưu với người làm mối, làm việc rối loạn? Thật là phạm pháp.

Tiền-Thanh bẩm:

— Không phải tự ý tôi tình nguyện làm việc như thế. Đó là tự người anh ngoại tôi tên là Nhan-Tuấn, cố nói với tôi mạo danh đi làm rể giúp. Tôi là một kẻ học trò nghèo, nhờ anh ngoại tôi mới có lương ăn học, anh tôi hai ba lần nói bảo tôi quyền nghi giúp cho việc ấy. Nên tôi nể tình, bất đắc dĩ đi làm rể mướn, chỉ cốt giúp cho anh tôi thành sự mà thôi, chứ không có chút khi tâm nào cả.

Quan-huyện hỏi:

— Ngươi chỉ vị thân tình mà đi làm rể giúp, chứ không tằng kết hôn với con gái nhà họ Cao à?

Tiền-Thanh bẩm:

— Nhân vì tôi đi thân nghinh, khi đến nhà gái, thì gặp luôn ba ngày gió to mưa lớn, đi thuyền về không tiện. Cao Tán sợ rằng chậm trễ thì quá mất ngày tốt, cho nên cưỡng ép tôi bắt làm lễ thành thân ở bên nhà gái.

Quan-huyện nói:

— Ngươi đã đi làm rể thay, thì việc làm lễ thành thân, nên từ chối đi mới phải chứ?

Nhan-Tuấn thấy quan huyện hỏi Tiền-Thanh như thế, lấy làm vừa ý, vội đến xuống lạy mà bẩm rằng:

— Bẩm lạy quan lớn, ngài là còn giời, soi xét xuống cho thấu, Như thằng em ngoại tôi, đi làm rể thay tôi, nó dám vào động-phòng hoa chúc thật là một đứa khi tâm đó vậy.

Quan huyện thét. Hãy lặng yên! Đoạn lại gọi Tiền-Thanh hỏi rằng:

— Ngươi đã cùng với người con gái họ Cao, làm lễ thành thân, khỏi sao tự tâm được.

Tiền-Thanh bẩm:

— Chúng tôi từ chối không được, chẳng đừng được phải theo ý Cao-lão, quyền thành đại lễ, Song ba tối tuy chung giường, nhưng nam nữ vẫn hữu biệt, chứ tịnh không sàm phạm.

Quan-huyện cười khà khà nói rằng: Họa là có ông Liễu hạ-Huệ thuở xưa, mới có cái đức tính trong sạch như thế được, Ngươi còn là một người thiếu-niên, huyết khí chưa định, có lẽ đâu ba đêm chung chiếu, tịnh không sàm phạm!!

Tiền-Thanh bẩm rằng:

— Nếu quan lớn không tin, xin hỏi nàng Thu-Phương sẽ biết hư thực.

Quan-huyện lại gọi Cao-Tán hỏi rằng:

Ý ông già muốn gả con gái cho Tiền-Thanh, hay muốn gả cho Nhan-Tuấn?

Cao-Tán nói:

— Trước kia hai người cho nhau mượn tên thế nào thì tôi không biết. Nhưng tôi kén rể cho con thấy chàng này là người tài mạo kiêm toàn (Cao Tán vừa nói, tay vừa chỉ vào Tiền-Thanh) tôi mới bằng lòng gả cho. Và lại đã làm lễ thành thân, dẫu rằng trong khi động phòng hoa chúc, chưa có tình gì. Song cũng là định nghĩa trăm năm, thế là nên vợ chồng rồi. Còn như chàng kia (Cao-Tán vừa nói, tay vừa chỉ vào Nhan-Tuấn) thì tôi không bằng lòng gả, con gái tôi cũng không bằng lòng lấy.

Quan-huyện lại hỏi Tiền-Thanh:

Ý ngươi định thế nào?

Tiền-Thanh bẩm:

— Tôi đi làm rể giúp anh tôi, thực là vị công chứ không vị tư. Nếu tôi lại kết duyên với con gái họ Cao, thế ra tôi là người lập tâm khi trá. Không mặt mũi nào lấy vợ như thế được.

Quan-huyện bảo Tiền-Thanh rằng:

— Nếu ngươi không bằng lòng lấy, thì một lần ngươi đã đến cho người ta xem mặt, với một lần đến thân-nghinh, đều là sự lừa dối, không khỏi phạm vào pháp luật, đã phạm vào pháp luật thì phải hình phạt, con ngại đến tiền-trình, sau này mất cả sự thi cử. Nếu nay mà bằng lòng lấy, thì cho đậy được hết cả sự lỗi trước, không còn lo phạm luật nữa. Phương chi tâm tích nhà ngươi đã minh bạch, và lại tự nhà gái tình nguyện xin lấy, thì còn hiềm nghi gì nữa. Hà tất phải nhường.

Quan-huyện lại bảo Nhan-Tuấn rằng:

— Ngươi mượn người thay mình làm chú rể mới, đã là một cái lỗi to. Và lại người ta không bằng lòng gả, con gái họ Cao không bằng lòng lấy, thì dẫu đem kiện đến đâu, cũng là vô ích mà lại thêm hại. Bất nhược nín đi làm lành là hơn.

Quan-huyện xử như thế đã xong, lại trách Vưu-Thần là đứa làm mối đảo điên, sai lính nọc ra đánh cho bao chục.

Nhan-Tuấn xấu hổ cố mặt đi về. Cao-Tán cùng Tiền-Thanh lễ tạ quan huyện đi ra.

Cao-Tán mời Tiền-Thanh xuống thuyền về Tây-đông-đình.

Tiền-Thanh nghĩ thầm rằng: «Mình là người học trò nghèo, đương lúc bơ vơ, bây giờ về với Nhan-Tuấn thì cũng không được, bất nhược nghe lời quan huyện bảo, về với Cao-Tán là hơn. Bèn cùng xuống thuyền, theo Cao-Tán về Tây-đông-đình sơn. Từ đó trở đi Tiền-Thanh mới thực là con rể nhà họ Cao.

Về sau Tiền-Thanh làm nên cao-khoa hiển-hoạn, vợ chồng bách niên giai lão, đông con nhiều cháu, kế thế đăng khoa.

Thạch-bằng dịch thuật

Dư luận Nam-kỳ

Một người chí hiếu đáng nên làm gương cho đồng bào

Xưa nay ta chỉ thấy trong nhị-thập tứ-hiếu nhiều cái gương con thảo của đời trước truyền lại. Mà bị gương ấy hay có chỗ dị-đoan, lại cũng có vài sự tích rất khó tin quá; như chuyện nằm giá, như tích khóc măng thiệt là trong cái thời đại văn-minh này thì rất ít người chịu cho là thật sự lắm. Lại như tích Quách-Cự vì thảo với mẹ già mà chôn con cho bớt miệng ăn, thì rõ-ràng quả là một chuyện rất hoang đàng bậy-bạ quá.

Chớ tôi nghĩ coi Quách-cự nếu có con mà sợ con nó ăn bớt cơm, rồi thiếu hụt chẳng đủ mẹ ăn, thì sao như đem con ấy mà cho với người khác lại chẳng được sao; hoặc nó con còn nhỏ nên đem cho ở với người ta không được, thì con nít nhỏ mà ăn bao nhiêu, mà cha nó là ông Quách-cự kia chú nhịn miệng cho con ăn lại chẳng được sao?

Và xưa nay cái luật tự-nhiên con là bởi khí-huyết của mình sanh ra, nên ai cũng thương con thái quá! Vậy nên Hàn-tử mới có câu rằng: "Phụ mẫu ái tử chi tâm vô sở bất chí" nên bao giờ có cha mẹ nào đành giết chết con được, thì toan là quân táng tận lương tâm, kẻ đã chẳng biết thương con, hễ đã nhẫn-tâm tới đem con đi chôn sống được, thì người mà dường thế còn biết thương mẹ bao giờ?

Lấy lý mà luận thì người mà trên thương mẹ già thái-quá, tất phải dưới thương con cái vô-cùng; vậy nên nếu nhà nghèo chẳng đủ cơm để trên nuôi mẹ dưới nuôi con, thì anh ta thế nào cũng phải chẳng kể đến thân lao-nhọc; ngày đêm khổ cực, xôi xả mồ-hôi, làm công việc nhọc nhằn cả ngày thâm đêm đặng kiếm đủ cơm mà nuôi mẹ dưỡng con cho qua ngày tháng; ấy mới phải cho.

Chớ có đâu thấy chẳng đủ cơm ăn mà anh ta không rằng làm thêm công việc, cũng không chịu mệng vì con lại vội-vã vác con ra sau vườn mà quyết những chôn con để cho bớt miệng. Vậy mà người xưa dám cho là hiếu động lòng trời, nên mới chép truyện để đời mà treo gương thiên cổ tai hậy biết bao nhiêu.

Lẽ thường thế thiên-hạ càng bớt trau giồi về đạo-đức tinh thần mà đi lo về văn-minh vật chất, thì những gương chí hiếu chí trung phải càng dám nói. Tuy là dám bạt chớ xứ ta cũng còn một ít gương này; vậy nên nghe mà chẳng nói rõ ra, thì làm sao đồng-bào biết được.-

Thế nên tôi xin thuật một cái gương đang tươi một người chí hiếu đã cảm động lòng trời như sau đây cho chư tôn đồng lãm:

Có một người ít học làm nghề cầm bánh xe hơi tên là Bảy Giao, hồi năm rồi bà mẹ mang bịnh ho thổ huyết rất nặng.

Bữa kia gặp anh thầy thuốc, coi bịnh rồi anh nói là bịnh nan y song nếu làm sao kiếm cho được một đốt xương của người ta, mà xương sinh. chớ xương tử không đặng; nghĩa là xương của người đương sống mà lấy được mới hay, chớ vì bằng xương kẻ ở dưới mồ thì vô hiệu. Lấy cho được xương ấy mài mà cho bịnh nhân uống thì rất hay.

Thầy nói như vậy biết xương ở đâu mà kiếm. Bảy Giao cũng có anh em ruột mấy người, mà thầy đều đành chịu là vô phương hế.

Bữa kia bà già ho nhiều, thổ huyết cả bụm, bèn mệt xỉu trốt giấc; Bảy Giao lấy làm đau đớn trong lòng bèn nhớ lời thầy thuốc chẳng biết làm sao; suy nghĩ một hồi, dòm lại bà già đã muốn đuối. Bảy Giao nước mắt tuôn tràn vào lấy con dao, ngay ngón tay áp-út bên tay trái ra, rồi tay mặt cầm dao, chặt một cái mạnh, đứt hết hai đốt ngoài đầu.

Bảy Giao mới lấy đồ bó tay lại rồi đem cái xương đốt tay ấy mà vội mài xới nước vào đó cho bà già uống từ tại bịnh bà thuyên giảm.

Lần lần uống ít lần nữa thì bà già mạnh giỏi như thường. Nhiều người nói đó là tại Bảy Giao hiếu động lòng Trời nên Trời cho hết bịnh; thiệt nghe ra rất có lý thay!

Chuyện này là chuyện thiệt, vì Bảy Giao còn đó ai sờ hỏi mấy người sốp-phơ Saigon ai mà không biết. Vậy tưởng chẳng cần phải kết luận làm chi, thuật nội một cái chuyện chặt tay cứu mẹ này, rồi để trơn-la vậy cũng đủ hay rồi.

T. L. B.

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Payements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền đồi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

Trung Bắc kỳ Lâm-sản
Công-ty
(Rừng Bảo-đài, Rừng Phố-[illegible]
Rừng Hạ-cương)
Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng [illegible]
Điện-thoại số 156

CỦI, THAN,
GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG
tốt có tiếng, cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.
• RỪNG, NỨA và các thổ sản nước Nam.
Có xưởng tại [illegible]

AI LÀ NGƯỜI BẮC KỲ
CŨNG CẦN PHẢI BIẾT!

Một quyển sách có 3 đạo nghị định của quan Thống-sứ Bắc-kỳ:
1° *Ngạch thuế-thân ở Bắc-kỳ sửa đổi lại.*
2° *Việc khẩn đất ở miền trung du và thượng-du Bắc-kỳ.*
3° *Ngạch thuế điền-thổ sửa đổi lại.*

Mỗi quyển	0$15
Tiền cước thường . .	0,05
Tiền cước Recommandé thêm	0,10

Thư và mandat gởi cho:
M. LÊ-NGUYÊN-ÚC
61-63, Rue du Colon
HANOI

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ: 1$00

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi

ĐÃ XUẤT BẢN RỒI
«NHỮNG KẺ KHỐN NẠN»
(LES MISÉRABLES)
Soạn giả: Victor Hugo
Dịch-giả: Nguyễn-văn-Vĩnh
Văn Pháp và văn Quốc-ngữ [illegible]

GIÁ BÁN			
Phần thứ nhất quyển thứ	1,	*mỗi quyển.*	0$80
—	2	—	0.45
—	3-4,	—	0.38
—	5-6,	—	0.45
—	7-8,	—	0.68
Phần thứ hai, quyển thứ	1,	—	0.45
—	2-3,	—	0.50
—	4-5-6,	—	0.60
—	7-8,	—	0.50
Phần thứ ba, quyển thứ	1-2-3,	—	0.55
—	4-5-6-7,	—	0.65
—	8,	—	0.68
Tiền cước gửi Recommandé, mỗi quyển			0.20
cả 12 quyển gói làm một.			1.00

MỚI ĐỔI GIỜ LẠI
ĐƯỜNG SANG LÀO
CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI
Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

LƯỢT ĐI
Bắt đầu từ Đông-hà chạy sáng thứ tư tới Savannakhet kịp tàu đi Vientiane.

LƯỢT VỀ
Thứ hai ở Savannakhet về, mỗi tuần lễ một kỳ.

Mỗi tuần lễ chạy có một chuyến các quí-khách ai muốn đi, xin đánh giây thép trước mười bốn giờ, để sẵn tiện xếp xe cho đủ.

ĐƯỜNG ĐI VÀO HUẾ
Vì xe lửa ở Huế đã ra tới Đông-hới. Xe auto chỉ phải chạy đến Đông-hới (Quảng-bình) thôi. Ở Vinh chạy hồi 4 giờ sáng, tới Đông-hới 12 giờ trưa, vừa kịp xe lửa vào Huế, Ở Đông-hới đợi xe lửa ở Huế ra, chạy về tới Vinh vừa kịp đáp xe lửa đêm về Hanoi.

ĐƯỜNG YÊN-LÝ ĐI NGHĨA-HƯNG (PHU-QUI)
Ngày nào cũng có xe chạy, một chuyến đi và một chuyến về, đúng với giờ xe lửa chạy ở Yên-lý về Vinh và ra Hanoi.
Lối đánh giây thép: PHAMVANPHI,
Vinh, Đông hà, Yên-lý, Savanakhet
3012

2569

Nhi-nữ anh-hùng

[illegible]

... Kai sẽ đi được đến đây, hỏi thì *Chủ-nhất-quan* nói là không tiếp khác tam của tôi, nên tôi lại càng lấy làm lo sợ là lỡ ra công tử có bị ngăn trở thế nào, thì việc lớn gia lão cũng thành ra hỏng cả.

Hoa trung nói rồi, nắm tay dậm nước mắt chảy ra đầm đìa, *An* công tử chưa muốn kể rõ sự tình, liền ngoảnh lại lấy tay chỉ mà nói rằng:

Nhà ngươi thử nhìn xem, người ở cái quán bán nước trà kia, có phải là lão gia đó không?

Hoa-trung hỏi:

Ồ lạ! Làm sao lão gia cũng đi đến đây? Có lẽ lão gia về kinh để bộ kiến chăng?

Công tử nói:

Thôi, nhà ngươi hãy đừng nhắc đến việc ấy vội, ta hãy hỏi *Chủ-nhất quan* có nhà không?

Hoa trung nói:

Hiện giờ hắn đi vắng không có nhà, nhưng thế nào sớm tối hôm nay cũng về, bây giờ công tử sẵn hỏi đến hắn làm gì nữa?

An công tử nói:

Câu chuyện nói ra dài lắm, nhà ngươi cứ đến chào lão gia, rồi sẽ hay.

Hoa trung vội vàng theo *An* công tử rảo bước đi đến cửa hàng bán nước trà kia, khi đi đến nơi, *An* lão gia vừa trông thấy hỏi ngay rằng:

Mi ở đâu lại đây?

Hoa trung liền lột bỏ mũ, quì ngay xuống mà nói rằng:

Trăm lạy lão gia, kẻ tôi tớ này, giữa đường bỏ không theo được công tử, để làm lỡ mất việc lớn của lão gia, tội thực đáng chết, cúi xin lão gia rộng lòng thương mà tha thứ cho.

Lão gia nói:

Đó là mi gặp lúc không may, bị bệnh mà phải nằm lại, vậy ta không khi nào lại có quở trách, thôi mi đứng dậy, ta hỏi đây.

Hoa-trung vâng lời, lại cầm lấy mũ đội lên đầu, rồi đứng dậy chắp tay đứng hầu một bên.

Bây giờ người nhà hàng thấy *Hoa-trung* đối với *An* lão gia làm bộ cung kính như thế, ngờ là quan huyện về làng có việc gì, nên sợ hãi, vội vàng mời lão-gia vào trong cái phòng khách sạch sẽ, *An-lão-gia* theo lời, bảo *Đại cần* mang hành lý vào trong phòng ấy để ngồi nghỉ. Khi ngồi yên, *An-lão-gia* liền kể đến chuyện *An* công tử bị nạn ở giữa đường như thế nào cho *Hoa trung* nghe, *Hoa-trung* nghe xong, trong lòng lấy làm thương xót quá, liền khóc lên nức nở, *An-lão-gia* nói:

Bây giờ đã bình yên vô sự rồi, thì can chi mà nhà ngươi phải khóc.

An lão gia lại kể đến việc công tử kết hôn ở giữa đường cho nó nghe. *Hoa trung* liền chùi ráo nước mắt, làm bộ vui vẻ, chạy đến tỏ lời mừng công tử.

Hoa-trung liền hỏi vị cô nương ấy là con nhà ai và bao nhiêu tuổi, *An* lão gia liền nói:

Ta bây giờ chưa có thể cho mi biết điều đó được, mi hãy nói cho ta biết rằng làm sao mi lại lưu quán ở mãi đây?

Hoa-trung liền nói rằng:

Kẻ nô bộc này từ khi tiễn công tử lên đường, cũng tưởng chỉ độ mấy hôm thì bệnh khỏi, sẽ ra đi được, ngờ đâu ngót một tháng giời mới khỏi, số hai mươi lạng bạc công tử đưa cho chỉ vào tiền cơm thuốc không đủ, phải cầm cố mất cả xống áo mới giả xong, còn thừa một hai nghìn đồng tiền, thuê một con lừa cưỡi đi đến đây, vợ chồng bác lưu lại ở ít ngày cho được khỏi hẳn bệnh, rồi may cho mấy bộ quần áo, định đến ngày mai thì lên đường, không ngờ hôm nay lại được gặp lão gia, đó thực là giời kia đã khéo xui nên vậy.

An lão gia hỏi:

Vậy thế chồng em gái mi là *Chử-nhất quan* có nhà không?

Hoa trung nói:

Hắn lên huyện có việc, nhưng cũng sắp về.

Lão gia nói:

Bây giờ ta muốn vào nhà hắn trước, để chờ hắn về ta sẽ hỏi câu chuyện này.

Hoa trung nghe nói, miệng vâng vâng dạ, nhưng có dáng lấy làm khó khăn.

Lão gia hỏi:

Hắn là người rất thân với mi, thì ta vào nghỉ nhà hắn, chắc không có lẽ nào hắn lại không bằng lòng, vậy vì cớ gì mà mi lại lấy làm khó khăn.

Hoa-trung nói:

Không phải kẻ nô bộc này lấy làm khó khăn, chỉ hiềm vì nhà ấy không phải là của *Chử-nhất-quan*, lại là của bố vợ hắn.

Lão gia hỏi:

Sao mi lại nói thế, *Chử-nhất-quan* là chồng em gái mi, vậy thì bố vợ hắn là ông cụ đẻ ra mi chứ, làm sao hắn lại còn người bố vợ nữa.

Hoa-trung nghe nói, bỗng sầm mặt lại mà nói rằng:

Em gái tôi chết mất từ hai tháng trước kia rồi, cái hôm em tôi chết tức là cái hôm tôi cùng công tử trọ ở cửa hàng bàn nhau viết thư cho hắn, mãi đến khi tôi đến đây mới biết.

An công tử nghe nói, liền nói với *An* lão gia rằng:

Thảo nào mà khi ấy *Thập-tam-muội* nói với con là vợ chồng *Chử-nhất-quan* không thể nào đến được.

Lão gia gật đầu, rồi lại nghe *Hoa-trung* nói rằng:

Em gái tôi chết đi, để lại một đứa con thơ, không có ai trông nom, nên hắn cần phải tìm lấy một người vợ kế, hắn có một ông thầy tên là *Đặng chấn-bưu*, người ta vẫn gọi là *Đặng-cửu công*, vốn là một người tiêu khách (1) có tiếng, *Chử-nhất-quan* vẫn theo đòi và cùng ở nhà ông ấy. Ông ấy năm nay đã 87 tuổi, không có con giai, chỉ có một người con gái, thấy *Chử nhất-quan* là một người có thể cậy nhờ về sau được, lại nhân hỏa vợ, liền gả người con gái ấy cho làm vợ, rồi cho cả hai vợ chồng ra ở *Đông-trang* này, từ đó *Đặng-cửu-công* mỗi tháng đến hai mươi ngày ở bên này với con gái và con rể. Ông ấy tuổi già khó tính, phàm các khách qua lại đều không tiếp ai cả, và lại dặn người nhà phàm những người không quan hệ gì, tất [illegible] cho vào nhà. nay lão gia vào đó, sợ ông ấy về, lỡ có nói ra điều gì, thì tôi không thể nào mà bảo được, cho nên tôi không muốn để lão gia vào.

Lão gia nghe nói liền nói rằng:

Ta muốn tìm *Chử-nhất quan*, cốt là muốn được vào yết kiến *Đặng-cửu-công*.

Hoa trung nói:

Lão gia định vào yết kiến ông ấy để nói chuyện gì?

Lão gia trỏ vào cái cung ở sau lưng công tử mà nói rằng:

Ta định giao giả cái bảo cung này, và muốn hỏi thăm một người.

Hoa-trung nói:

Cứ như ý tôi, thì lão gia chẳng cần vào yết kiến cái ông lão gàn dở ấy làm gì, cái hàng này không thể ở được, vậy để tôi xin đi tìm xem cái cửa hàng nào sạch sẽ, để đón lão gia đến ngủ, chờ khi nào *Chử-nhất-quan* về, tôi sẽ bảo nó đến hầu, bấy giờ lão gia hỏi lại hắn sẽ biết rõ.

(Còn nữa)

---

(1). Tiêu khách là một người giỏi võ nghệ, các khách buôn bán thuê tiền để đi theo bảo hộ dọc đường, phòng những quân trộm cướp.